

Literatūra

RAŠTIJA
MĖNAS
MOKSLAS

NR. 290

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XI METAI

P. ABELKIS

MAHARADŽŲ ISTORIJA

Šiame neįdomiame požemy, kur tiek daug ko yra įvykę, aš papasakosiu tau, jaunuoli, apie tai, ką patyriau iš patikimų šaltinių ir ką pats savo akimis mačiau, — pradėjo pasakojimą senis prie žvakių šviesos giliame požemy, į kurį nei garsas, nei saulės spindulys niekad neįsiveržė. — šio krašto senasis maharadža, dar jaunas būdamas, pateko imperatoriaus nemalonėn, buvo suimtas ir gilun pilies požemin įmestas. Kodėl? — sunku pasakyti: ar daug reikėjo anais laikais, kad netekti galvos ar požemy supūti? O ir dabar ar ne taip yra? Sako, kad mūsų maharadža turėjęs teisių net į imperijos sostą, o su tokiu greit susidorojama. Kaip ten bebūtų, bet jaunas maharadža atsidūrė geležiniais pančiais sukaustytas ir prie sienos pilies rūsy priakintas. Kiek laiko ten sėdėjo, — nežinau.

Imperatorius buvęs taip pat jaunas, turėjęs jauną ir gražią žmoną, nemažą galią turinčią. Jos nelaimė, draugių tarpe atsiradusi viena radžos dukterė, kuri savo grožiu pavergusi imperatorių. Kadangi buvusi iš aukštos kilmės, tėvai nesutikę ją atiduoti imperatoriui, o padaryti pirktinuke-verge ne tik papročiai, bet ir įstatymai neleidę. Gal ir įstatymų būtų nepaisę: svarbiausia — vengęs žmonos, kuri nemaža giminių turėjusi karūnos taryboje. Bet vistiek Varuna*) pastebėjusi slaptus imperatoriaus santykius su gražuole. O kai jai gimė sūnus, sužinojo ir karūnos tarybos nariai. Šie ėmė nerimauti, kad gali kilti nesusipratimai sosto paveldėjime: motina jo sūnaus buvo kilmingoji, o imperatorienė ir nemanė dar jam gimdyti sūnų. O jei ir pagimdytų vėliau, šis būtų vyresnis.

Tarp karūnos tarybos ir imperatoriaus prasidėjo kivičiai. Jaunas valdovas ilgai laužė galvą, kaip galėtų išsisukti iš tos padėties, bet geresnės išeities nerado, kaip patarė karūnos taryba, kad kuo greičiau merginą išleistų už vyro, kurs įsūnytų ir jos turimą berniuką. Ilgai laukti nebebuvo galima: vaikas ir taip jau turėjo šešius mėnesius amžiaus. Reikėjo sprendimą greit vykdyti, bet kur surasti tinkamą vyrą, lygios jai kilmės. Tada buvo prisimintas mūsų provincijos maharadža, surakintas pilies rūsy.

Kai sykį jis gulėjo ant baigiančių pūti šiaudų glėbių palei apipelėjusią sieną, per kurią vietomis latakais vanduo varvėjo, o nuo lubų skliautų težėjo ant jo kūną dengusių skarmalų ir dvokiančių šiaudų dideli lašai, praradęs net laiko skaičiavimą ir nebežinodamas diena ar naktis yra, mąstė apie savo gyvenimo liūdną galą, subraškėjo požemio durų geležiniai sklėsčiai ir visas apsiautęs juodu apsiaustu, net veidą paslėpęs jame, iš po kurio tik akys matėsi, įėjo vyras, rankoje laikydamas mažą žibintą. Jis sustojo ties kaliniu ir abu be žodžių žiūrėjo į vienas kitą.

— Per geras guolis maištininkui, — prabilo pirmas įėjusis.

Kaliny, lyg gyvatės įgeltas, pašoko, sužvangėjo jo geležiniai pančiai, ir pažinęs įėjusį, atkirto:

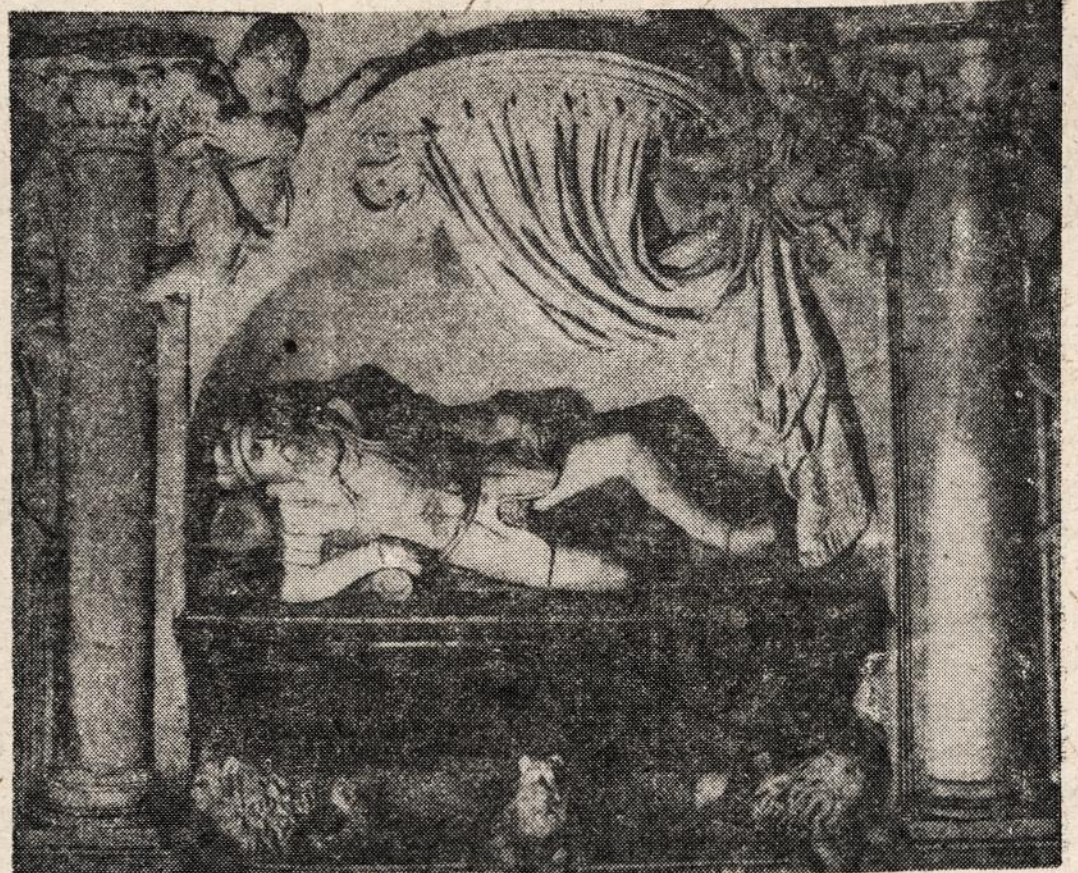
— Ko atėjai, uzurpatorių giminės atstove? Pasižiūrėti, kaip tavo tarnai laiko mane, gyvą pūdo?

— Ne, ir čia neįėjęs tai žinau.

*) Deivės vardas.

Konstantino Ostrogiškio
antkapis Kijevo
Pečerų vienuolyne.

(Iš Dr. V. Sruogienės parašytos Lietuvos istorijos, kurią leidžia Tėvynės Mylėtojų Draugija).

— Ko nori dar iš manęs? Gal sumanei tavo probočių pasisavintas teises man grąžinti? — Su baisia pagieža ir pasityčiojimu užklausė kalinys. — Tyli. Tai pasakyk, už ką suėmei ir čia pūdai?

— Už maištą!

— Ar ne mūsų maharadžų giminė daugiau turėjo ir turi teisių į imperijos sostą nei jūs paprasti radžos, tik savo žiauria klasta ir suktybėmis prieš visų valią užėmę sostą? Ko tyli?

— Valdžia — kardas.

— Ne, teisė, tiesa ir žmonių valia!

— Tu remkis tuo, o aš kardu; pamatysime, kuris laimėsime.

— Mano pusėje teisė!

— O manojoje jėga; pamėgink su savo teise iš šio rūsio išeiti.

— Čia atėjai tai man pasakyti?

— Ne, šį tą pasiūlyti.

— Jokiomis kombinacijomis nepriversi manęs atsisakyti savo teisių.

— Ir nemanau to daryti. Visos teisės bus grąžintos, užmiršti nusikaltimai sosti.

— Kokia kaina bus tai pirka?

— Gausi maharadžos titului priklausančius dvarus ir provinciją.

— Žinau Mandži giminės klastingumą!

— Visoje imperijoje gražiausią mergaitę su geru kraičiu, — tęsė imperatorius toliau pažadus, kuriais turėjo suvilioti kalinį, lyg negirdėdamas jo daromų užgaulingų priekaištų.

— Kokia kaina: jūs nieko nedarote, kad neturėtumėte šimteriopai iš to naudos?

— Ir tau tai nieko nekainos, — ir jis nutilo, nesiryžo pasakyti tikrenybės ir tik po kiek laiko, sukaukęs jėgas, šaltai, lyg jam pačiam šie žodžiai, kaip kardo smūgiai vertų širdį, pasakė: — Ji turi sūnų. Berniukas privalės gauti tėvo pavardę ir paveldą. Tai ir viskas. Tu būsi paleistas, o imperijoje bus paskelbta, kad buvai už jos ribų išvykęs. Visa bus sutvarkyta, kad tavo kilmė nemukentėtų. Mano globa ir malonė tave lydės visada. Jei atsisakysi, likimas bus baisėsnis, nei iki šioliai turėjai. Rinkis: garbę su gražia žmona ir aukštą padėtį prie sosto, ar baises kančias ir mirtį.

— Jūsų klastinga gimine nepasitikiu. Šiame pasiūlyme slypi, tur būt, baisi klasta. Panaudosite mane ir vistiek nužudysite. Tu niekad negrąžinsi mano tėvų valdytą kraštą man.

— Gausi jį. Tai pripažins tau ir karūnos taryba, aš patvirtinsiu baisesią prie-

saika.

— Kokio angio vaiką turėčiau šildyti savo krūtine?

— Ar svarbu sūnaus tėvas... Jo motina yra iš seniausių krašte radžų giminės, kuri tikėtų ir šoste sėdėti.

— Ne, aš nesutinku: teisė turi laimėti!

— Apsisvarstyk: duodu tam tris dienas laiko. Per tą laiką tu pamatysi ją.

— Nenoriu jos matyti.

— Man išėjus pajusi atsisakymo pasekmes.

— Aš pasiryžęs geriau mirti, negu būti pajuokai išstatytas.

— Yra kai kas ir už mirtį baisesiau.

— Išeik!

— Girdi, dar turi tris dienas.

— Mano rankos ir kojos sukaustytos ir neturiu kardo, kad galėčiau tave, baily, iš čia išvyti.

— Gerai, aš išeinu, bet tuoj šių savo žodžių gailėsies.

Jis dingo. Tik spėjo rūsio durys užsidarinti, kai sienomis ėmė taip gausiai vanduo tekėti, jog kalinys tuoj pajuto jį apsemiant. Jis atsistojo: neliko kur atsigulti. Atsivėrė lubose skylė ir per ją ėmė kažka kristi vandenin.

— Turėsi draugų, — pasigirdo iš viršaus balsas.

Kai skylė užsidarė, maharadža pajuto, kad apie jo kojas rėplinėja šliužai. Jie lipo iš vandens jo rūbų likučiais ir jis negalėjo sukaustytas nuo jų apsiginti. Kai sužvangindavo grandinėmis, šie atsitraukdavo, bet greit jie apiprato ir nebebijojo. Taip praleido visą naktį. Kitą dieną buvo išvestas iš šio rūsio ir nuvarytas miškų vidurio balon. Budeliai nuplėšė nuo jo paskutinius skarmalus ir nuogą pririšo prie stulpo. Beregint jį apspito spiečiai vabzdžių, kurie čiulpė jo paskutinius kraujo lašus, o apie kojas raitėsi visokie balos gyventojai ir siurbėlės. Rankos ir kojos buvo prie stulpo pririštos ir jokiais kūno judesiais negalėjo nuo savo kankintojų gintis. Saulė spindėjo danguje ir jos šiluma didino kančias. Tiek laiko buvęs požemio tamsoje, dabar negalėjo visai atmerkti akių. Jis juto, kaip kas valandą senka jo paskutinės jėgos, kol visai jų netekęs sudribo be sąmonės. Kai atgavo sąmonę, buvo vėl senajame požemy priakintas.

Kitą dieną jį nuvedė į specialų pily kankinimų kambarį. Čia jį pririšo prie rato, kurį sukant tempė jo visus sąnarius ir lau-

(Tęsa 2-me psl.)

Maharadžių istorija

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

žė nugarkaulį. Jautė baisiausius skausmus, bet nesūaimanavo. Ir šia priemone nepalaužus jo atsparumo, atleido rankas ir kojas rišusius diržus ir pakabino už rankų iš rąstų sukaltan trikampin taip, kad kojos smailiajame gale neturėtų atsparos. Ilgai taip kabėjo baisiausiose kančiose, kol juodas šydas apdengė jo sąmonę. Kai atsimerkė, buvo vėl senajame požemy.

Jam pajudėjus, požemin įėjo du jo budeliai. Atrakinę jį nuo sienos, bet palikę rankas ir kojas pančiuose, ant pečių uždėjo raudoną apsiaustą, kurio kapišonu apmovė galvą ir veidą ir įsakė tylėti nusivedė. Jis ėjo nematydamas kelio, palaikomas sargybinių, ir tik iš gryo oro suprato esąs išvestas iš požemio. Greit jo uoslė ėmė erzinti smilkalų dūmai ir įvairūs kvapai. Dar kiek pasikėlus laiptais, jo ausį pasiekė muzikos garsai ir žmonių linksmi klegėsiai. Jis dabar pajuto, kad žemėje yra ir tikras, gražus, džiaugsmingas gyvenimas.

Jį įvedė kambarin ir pasodino. Greit įėjo dar vienas žmogus, kurio iš balso nepažino suimtas.

— Kaliny, — ėmė kalbėti įėjusysis, — kai bus nuimtas kapišonas per atidarytą sienoje slaptą langutį matysi salę, kurioje dabar vyksta imperatoriaus sukviestiems svečiams pokylis. Tarp kitų, bus tik viena apsirengusi mėlynos spalvos rūbais. Tai bus ji. Jei sutiksi, dešinėje yra sąga, paspausk ją ir būsi nuvestas pokylin. Jei mėginsi šaukti, salėje esantieji vistiek neišgirs: aš jį uždėsiu garsą neperleidžiančiu stiklu. Sargybai yra duotas įsakymas, kad tokiu atveju užmautų cheminę kaukę, nuo kurios ilgus laikus kęsi baises skausmus. Salėje po langiuku griežia orkestras.

Jis nuėmė nuo kalinio galvos kapišoną, pajudino sienoje išsikišimą ir visai ištraukė vieną gipso ornamentą. Imtinys dabar suprato, kad yra pokylių salės pašonėje, vienoje celėje, kur per iškilmes stovi ypatingai geri šauliai ir per langelius saugoja imperatorių. Iš čia jie gali kiekvieną pasikėsintoją lengvai nudėti, pastebėję tik mažiausį įtarimą, patys būdami niekieno nematomi. Jis pažvelgė per langelį, už jo buvo gėlių puokštė ir iš salės negalėjo atsidariusios skylės niekas pastebėti, bet jis gerai matė visą salę ir valdovo sostą. Kai pareigūnas norėjo uždėti permatomą medžiagą, kalinys tyliai pasakė:

— Nereikia: aš tylėsiu.

Valdininkas paklausė ir išėjo.

Salėje pasigirdo muzikos balsai. Sėdėję pasieniuose didikai sukruoto. Ėmė poros sukstis. Valdovas sėdėjo soste apsuptas moterų ir didikų. Jų tarpe buvo viena jauna, lieknutė, kurios veido negalėjo įžiūrėti, mėlynu rūbu apsivilkusi didikė. Peržvelgė visą salę, mėlynuose rūbuose nebuvo kitos.

— Negi tai teisybę sakė, — pamanė imtinys, o tuo tarpu prie jos priėjo vyras ir jiedu ėmė sukstis salėje. Kai priartėjo langelį ir galėjo gerai matyti veidus, kalinys buvo sužavėtas. Tai buvo tikrai nepaprasto grožio moteris, tik jos veide matėsi liūdesys. Jos partnerį, kai atsisuko, tuoj pažino, kad tai Purogita (kancleris). Šis yra dvasiškis ir vienas iš karūnos tarybos narių. Bet koki paslaptis gaubia šią gražuolę, jis negalėjo atspėti. Jei vaikas būtų šio Puragito, valdovas nepajudintų tuo reikalu piršto. Įsakytų nukirsti jam galvą ar geriausiu atsitikimu išplakus kailį išmestų iš rūmų vienuolynan, tai ir viskas.

Jam galvojant, pora sukosi tolyn ir maharadža matė jos kūno linijų nepaprastą grožį.

Atsitraukė nuo langelio, pažiūrėjo į sargybinius ir jam pasidarė šiurpu. Ten salėje buvo gyvenimas, apačioje, rūsų, baisi mirtis. Jis dabar tikėjo, kad šis soste sėdįs žmogus, šalia kurio buvo ir gražuolė jo žmonelė, nebuvo atėjęs baisyjin pože-

min vien jo pasižiūrėti. Turėjo būti tikrai kita priežastis. Ir jis ėmė tikėti juo, amžinu savo gimirės priešu. Dabar jis dar turėjo laiko pasirinkti, bet kai išves iš čia...

— Ar ilgai mane čia laikysite? — užklausė sargų. Bet negavo jokio atsakymo. — Matyti, neleista jums kalbėti su manimi. — Ir pajuto, kad stovi tarpvarty tarp baises mirties požemy ir gyvenimo džiaugsmo. Šis ėmė jį vilioti, bet mintys kalė: "Juk neatgavus visų teisių taip pat nekoksai gyvenimas: toki pat, tik lėta, mirtis". Staiga, lyg žaibas, perskrodė jo protą kita mintis: "Būdamas laisvas, turėsi daugiau galimybių iškovoti prarastas teises nei sėdėdamas surakintas". Ši mintis vis įkyriau ir įkyriau ėmė lįsti galvon. Pagaliau lyg iš sienų ėmė jį kalbėti:

— Būdamas laisvas surinksi daug draugų, net sostą jį padedamas galėsi atimti, o rūsų ką nuveiksi?

Neišsilaikydamas prieš šią pagundą atgauti laisvę, ištiesė dešinę ir paspaudė mygtuką. Rodosi, lyg to ir laukta: durys atsidarė, įėjo keli ginkluoti asmenys, atrakino jį kausčius pančius, užmetė ant jo atsineštą apsiaustą ir nusivedė.

Kitame kambary jis atsistojo prieš Karūnos tarybą. Jie patvirtino prieš tai rūsų jam imperatoriaus duotus pažadus ir statė už laisvę tik vieną sąlygą, vesti salėje matytą mėlyname rūbe mergaitę, šokusią su kancleriu, ir įsūnyti jos šešių mėnesių sūnų, neklausiant, kieno jis yra. Maharadža sutiko ir abi pusės — už imperatorių Karūnos taryba — sudėjo nesulaužomą priesaiką, bet nieko nesudarė raštiškai. Po to, maharadžą nuvedė rūmų maudyklon. Čia jį apstojo būrys vergių ir po ketos valandų jis grįžo jau išpraustas, iškvėpintas, pakirptais plaukais ir barzda, aprengtas kaip pridera jo rangui ir visai nebepanašus į prieš kelias valandas čia atėjusį kalinį. Dabar, lydimas pačių kilmingiausių imperijos asmenų, buvo nuvestas iškilmių salėn ir pristatytas valdovui.

Šis silpnavalis žmogus labai nudžiugo, pamatęs pasidavusį maharadžą. Bet merginos, čia stovėjusios, veidas balo. Tą aiškiai pastebėjo maharadža.

Pasisveikinus imperatorius atsistojo ir patsai visiems paskelbė:

— Buvę kivirčiai tarp manęs ir maharadžos, kurie krašte tiek gandų buvo sukėlę, jam išvykus užsienin be mano sutikimo, yra likviduoti. Jam gražinu visas teises ir jo tėvo valdytą provinciją. Kad jis įsitikintų mano gerais norais, jam pagerbti yra šis pokylis, kurin jus visus sukviečiau. Svarbiausia, dėl ko visi nesusipratimai buvo kilę, visoje imperijoje gražiausią mergaitę iš kilmingiausių ir seniausios radžų giminės mergaitę sutinku duoti jam be išpirkimo tėvams — tai bus sumokėta iš mano išdo — per žmoną. Purogita, eik tuoj viską surašyk ir atnešk čia viešai patvirtinti.

Įsakymas buvo tuoj išpildytas ir aktai visų akivaizdoje pasirašyti. Rūmai šventė sužieduotuves. Imperatorius triumfavo ir nesigailėjo jaunavedžiams malonių ir dovanų. Jaunikis vaikščiojo po pilį neramus ir, negalėdamas apleisti jos sienų, jautėsi vis dar kaliniu.

Po mėnesio buvo šaunios vestuvės ir maharadža su savo gražuole žmona ir sūnum parvyko mūsų provincijon.

Čia, kur dabar mes esame, toje vietoje, stovėjo maharadžos gimtieji rūmai. Jį suėmus, šis dvaras, kaip ir kiti, buvo iš jo atimtas ir, imperatoriaus malone kitam didikui atiduotas. Valdovui buvo nepatogu jį vėl atimti iš tik ką gavusio, todėl maharadžą apdovanojo iš savo turimų žemių keleriopai didesniais plotais, nei buvo iš jo anksčiau atimta. Ir taip šis dvaras nebegrižo į jo rankas. Bet jis jo neišleido iš akių: tai buvo jo gimtinė.

(Bus daugiau)

A. S. PUSKINAS

EUGENIJUS ONEGINAS

Eiliuotas romanas

Vertė STEPAS VAZBYS

Vinco Krėvės-Mickevičiaus
Spiesiam Prisiminimui

(Tęsinys)

SEPTINTOJI DALIS

XIV

Žiaurioj vienatvėje Tatjana
širdužę spaudžia vis daugiau.
Senoji meilė tebrusena,
Net suliepsnoja dar labiau.
O ji turėtų neapkęsti
Onegino, net nematyti.
Kaip drįst galėjo nužudyti
Ir draugą mylimą pakasti!
Bet viskas dingsta, tarsi ratai
Po įmesto akmens į prūdą.
Jo atmintį net Olga pūdo,
Glėby ulono apsipratus.
Gal liūdi širdys dvi tolakai?..
Bet ar liūdėti apsimoka?..

XV

Atslinko vakaras. Čiurleno
Ramiai sau vandenys tamsoje.
Linksmi už upės, va, pleveno
Žvejų ugnelė ir viliojo
Pabudusius gyvent draugius,
O rūkas slėgė jau laukus.
Į priekį stumiama mėnulio,
Lyg užburta jo somnambulė,
Tatjana susimąsčius brenda
Ir krūpteli — ką ji suranda?..
Ant kalno kepure baltuoja
Namelis, gojus apačioje,
Šakas panėres sėdas upėj.
Kas ten, pažvelgti Tanei rūpi.

XVI

Dvejoja Tanė, kaip atrodo.
"Pirmyn?.. Atgal?.. Gal nieko tokio?..
Kas aš, kažin ar čia suvokia.
Apžvelgsiu vien namus ir sodą".
Ir leidžias Tanė nuo kalvos.
Nustebusi aplinkui žiūri.
Na, tuščias kiemas pagalios.
Bet puola šunys nuo pašiūrės.
Baisu! Tuoj griebis ją už blauzdų.
Bet apsiėjo be žaizdų.
Išbėgo tuoj vaikų krūva,
Ir nyksta kaukianti gauja,
Smagaus botago paragavus.
Globoj jį Tanė atsigavus.

XVII

"Matyt norėčiau jūsų pono
Namus", — ji tarė. Tekini
Vaikai nubėgo šaukti Oną.
Suranda. Štai su raktais ji
Atskubina per tako žvirgždą.
Ir raktas duryse sugirgžda.
Tai, va, kur didvyris gyveno.
Ant margo sujaukto tapčano
Jojimo ilsis botagėlis.
Biliardo salėje greta
Lazda atlikus numesta.
Ir laikrodžio sustoję strėlės.
"An, žaizdras", — beria da senutė,
Čia ponas mėgdavo pabūti".

XVIII

"Čia dar pietaudavo dažnai
Kaimynas Lenskis jo draugystėj..
Prašau, panele, dar čionai
Į šitą kambarį užklysti..
Čia jis gulėjo, kavą gėrė,
Urėdo pranešimo klausės..
Ir senas ponas apsimblausęs
Duris į šitą kampą vėrė.
Ak, nepamiršiu, kaip šiandieną,
Akinius užsidėjęs lošė
Kvailučius su manim senelis..
Nūn miškas vien jo sielai ošia.
Teduoda Dievas Visagalis
Ramybę kaulam po velėna".
(Bus daugiau)

Sniego operacija

Populiarus dabar terminas "sniego operacija" reiškia tremtinių viliojimą grįžti į kilmės kraštus. Generolas Michailovas, apsigyvenęs Berlyne, iš to padaro sau pragyvenimą.

Bet čia kalbėsime grynai literatūrine tema. Ir sniegas (juk jis jau pasirodė Chicagoje) po kojomis gurgžda.

Teko užtikti tūlo prancūziškai rašančio poeto E. Verhaeren'o eilėraščių "La Neige". Puiškus eilėraštis. Turinys toks:

Nepailstamai puola sniegas, kaip tyri ir lengvi pūkai, dengdamas gedulingas ir varganas lygumas, šaldydamas meilę, kaitindamas neapykantą. Monotoniškai puola sniegas ant namų ir jų fasadų, ant kapinių ir jų paminklų. Sniegas puola, sniegas puola monotoniškai. Jis dengia kaimus ligi akiračių. Šalna siekia kaulų ir sielų gilumą...

Toliau seka skaičiavimai visų tų negandų, sniegui puolant ant žemės, dengiant viską ir šaldant viską.

Eilėraštis bene keturiasdešimt eilučių.

Ir paskaičius iki galo lyg pajudėjo atmintis. Juk mes turime tokį eilėraščių mūsų premijuotoje poezijoje. Ir parašė jį ne kas kitas, kaip poetas Henrikas Nagys. Tai jo eilėraštis "Sniegas" (Lapkričio Naktys" 1947) labai laisvame E. Verhaeren'o vertime.

Prancūzas paėmė savo eilėraščiui dalį H. Nagio eilėraščių. Būtent nuo tos vietos:

Ir sapnuoju aš — nuo lygumų manų
Puola sniegas: ant upių, ežerų ir klonių,
puola lyg rugpiūčio žvaigždės — milijonais
puola, puola jos ant vienišų kaimų.

Ir pas prancūzą:

*La neige tombe indiscontinuent
Comme une lente et longue et
pauve laine
Parmi la morne et longue et
pauvre plaine...*

Prancūzas Nagio upes, ežerus ir klonius perteikė tik "varganomis lygumomis".

Toliau, kur Nagys mini: ant tvenkinių, prancūzas perteikia "les vieux moulins". Juk žinoma, kad netoli nuo tvenkinio iki kažin kokio "sėno malūno". "La neige tombe et tombe myriadaire, au cimetièrre, au creux des tombes..." Pas Nagį "tylintys bažnyčių hokštai", o Verhaeren padarė iš jų kapines. Nagys parašė: (sniegas puola) miškuos ant vienišų klaidžių takų, o Verhaeren pagražino: aux carrefours des chemnins tors, les villages sont blancs, comme la mort; les grands arbres, cristallises de gel, au long de leur cortege par neige, entrecroisent leurs branchages de sel...

Nagys pavadino sniegą: dideliais sidabro pluoštais, gi

prancūzas pasitenkino tik prilygindamas druskai.

Vienu žodžiu, prancūzas (gal ir belgas) padarė sniegą daug šaltesnį, kaip mūsų poetas. Pas jį sniegas puola ir šaldo, ir viskas sušala mirtinai.

Pas Nagį sniegas tik puošia tas "lygumas", ant kurių jis puola. Pas prancūzą sniegas šaldo tas lygumas (pauvre plaine) mirtinai.

Kaip ten bebūtų, bet vis dėlto negerai, kad Verhaeven nenurodo pagrindinio šaltinio, iš kur jis paėmė savo eilėraščiui ne tik vedamąją mintį, bet net ir ištisas eilutes, net palyginimus.

Tačiau tas reiškinys liudija, kokia gaji yra mūsų subtylioji lyrika, kad net svetimieji ima ją sekti ir savintis.

J. Karkvabalis

PASTABA: Mano bičiulis, žinąs prancūzų literatūrą, paformavo mane, kad garsusis belgas poetas Emile Verhaeren, aukščiau minimą eilėraščių "La Neige" idėjo į savo eilių rinkinį "Les Villages Illusoires", kuris pasirodė 1894 metais. Bet jau straipsnis mano buvo parašytas, siunčiu redakcijai. Tesižino, kam reikia. O garbingąjį Verhaeveną atsi-

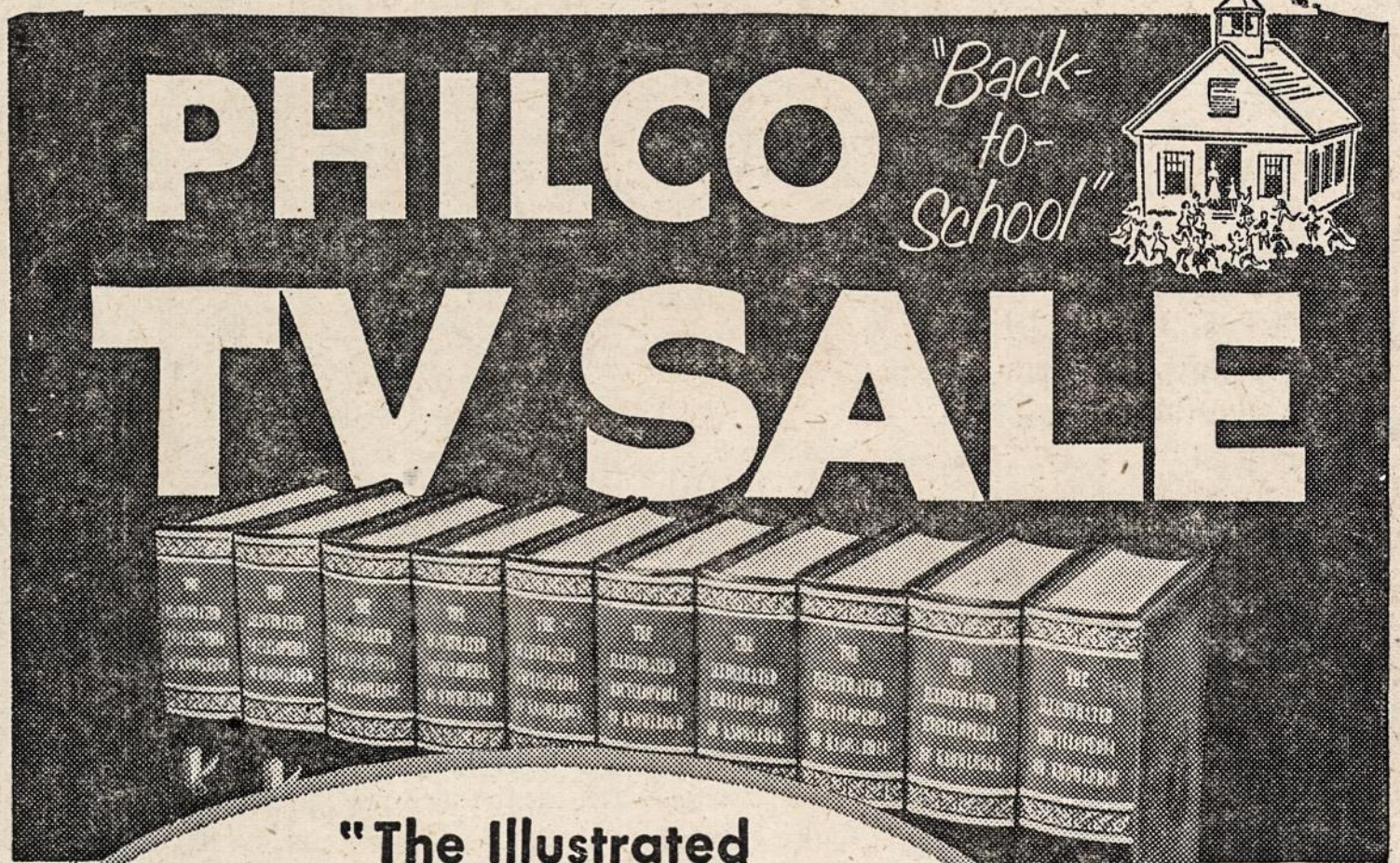
prašau, teisindamasis jo eilėraščio posmu:

*Voici le vent hurlant,
Voici le vent cornant Novembre.*

Beje, dar tenka pridurti, kad prancūzų poetas mirė 1916 metais. O mūsų poetas sniegą "ant lygumų manų" pastebėjo 1947 metais... J. K.

Anglų Kalbos Pamokos

K. KALNĖNAS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-čias aukštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)
Duoda tremtinys prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - ANKETOS - LAIŠKAI

PHILCO TV SALE

"The Illustrated Encyclopedia of Knowledge"

TEN VOLUME COMPLETE SET \$105⁰⁰ VALUE

PHILCO 4159

Yours for Only

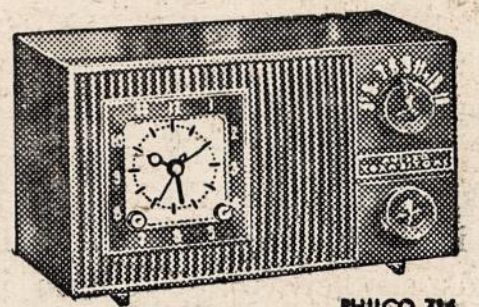
\$5⁰⁰ Just to cover handling and shipping

with the purchase of 1956 PHILCO TV with Top Touch Tuning

Just a touch... there's your station!

Yes, you get a complete set of the world's newest Encyclopedia with your purchase of this 21-inch Mahogany finish console. Just a touch on the top of the set turns it on, changes stations automatically or turns it off.

Priced so low you can buy two... one for yourself, and one as a gift. Precision electric clock and rich voiced radio. Wakes you up to music.

PHILCO 716

EASIEST TERMS!

Automatic CLOCK RADIO

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 W. 51st Street
Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

STUDENTŲ DIENOS

Redakcijos adresas: J. Šmulskštys, Rogers Center,
Box 357, Indiana University, Bloomington, Ind.

REDAGUOJA REDAKCINĖ KOLEGIJA:
L. Širmulytė ir J. Šmulskštys

Sąjungos suvažiavimui artėjant

Už savaitės rinksimės Clevelandan į visuotinį Lietuvių Studentų Sąjungos JAV suvažiavimą. Toks suvažiavimas yra berods penktas sąjungos istorijoje. Šias eilutes rašant dar nebuvo gauta centro valdybos numatomos suvažiavimo dienotvarkės arba jos svarbesnių punktų, tačiau jau dabar iš s-gos narių nuotaikų galima spręsti, kad vienas iš svarbesnių suvažiavimo klausimų bus dabartinių rinkiminių taisyklių svarstymas.

* * *

Šiuo metu s-gos rinkiminių taisyklių klausimu yra trys nuomonės. Atstovaujant pirmąją nuomonę siūlo dabartinę, pusiau asmeninę, pusiau proporcinę rinkimų sistemą keisti į grynai asmeninę. Antrosios nuomonės atstovai pasisako už dabartinės sistemos palikimą, trečiosios, kuri neseniai buvo pradėta propaguoti vadovaujančių centro valdybos narių, ragina sąjungos narius pasisakyti už grynai asmeninę sistemą, kurioje už vieną kandidatą būtų galima paduoti betkokį balsų skaičių, t.y. nuo vieno iki septynių, arba juos paskirstyti, pagal pasirinktą būdą, tar visų septynių kandidatų.

* * *

Senuosius argumentus už ir prieš rinkiminių taisyklių keitimą jau daug kartų esam girdėję. Tačiau šiuo klausimu "debatams" vis tęsiantis atrandama naujų, kurių paskirtis, atrodo, būtų padėti senesniųjų blunkančiam efektingumui. Pasisakydami už grynai asmeninės sistemos įvedimą kai kurie kolegų tvirtina, kad dabartinės sistemos efektingumas prieš keno nors absoliutų sąjungos dominavimą yra mitas, "... nes pagrindinių organizacijų (ateitininkų, santariečių ir skautų) narių skaičius apylygis" (Akad. Prošvaistės No. 11) Kas atidžiau stebėjo ir dar atsimena pereitus s-gos rinkimus, žino, jog skautų ir santariečių gautasis balsų skaičius vos-ne-vos viršijo vienu ateitininkų balsus.

Įvedus asmeninę sistemą būtų neįmanoma reikalauti, kad bent 4 kandidatai būtų išstatyti vienoj vietovėj. Todėl tame pačiame Akad. Prošvaistės n-ry sugestijonuojama, kad ir šį rinkiminių taisyklių punktą reiktų keisti. Bet kas tada gautųsi? Daug galimybių, kad visi 7 kandidatai būtų išrinkti iš 7 skirtingų vietovių. Tokios situacijos neišgelbėtų nei buv. c. v-bos nario tvirtinimas, kad darbingiausia c. v-ba buvo tada, kai 5 jos nariai gyveno atskiruose miestuose.

* * *

Vis dar yra tvirtinama, kad

įvedus asmeninę sistemą grupių trintis s-goje būtų sumažinta, kad grupinių pasireiškimų entuzijastai negalės teigti, jog pati rinkiminė sistema (dabartinė) verčia balsuoti už visus vieno sąrašo kandidatus.

Yra žinoma, kad vienos akademinės organizacijos susirinkimuose buvo įrodinėjama, jog dabartinė sistema neleidžia balsuoti už kito sąrašo kandidatus, bet tai yra netiesa. Pagal dabartines rinkimines taisykles kiekvienas balsuotojas gali paduoti savo balsą už betkokio sąrašo kandidatą ir tikėtis, kad tie kandidatai surinkę savo sąraše daugiau balsų už kitus kandidatus bus išrinkti proporcinu balsų skaičiavimo būdu, arba grynai asmeniniu, t.y. kaip šeštasis ar septintasis sąrašo kandidatas.

Viršminėtus užmetimus darant sąmoningai arba nesąmoningai pamirštama, jog dabartinėje sistemoje kandidatų sąrašą gali išstatyti betkurie 5 s-gos nariai. Taigi jei kam nors nepatinka org-jų remiami sąrašai, tas turi pilną teisę į rinkimus išeiti su savo sąrašu.

Taip pat tektų labai abejoti, kad grynai asmeninė rinkimų sistema sumažintų org-jų trintį arba kompeticiją s-goje. Juk ir grynai asmeninėje rinkimų sistemoje org-jos galės išstatyti savo kandidatų sąrašus, juos remti, savo org-jos narius versti balsuoti už išstatytus kandidatus ir per propagandinius lapelius plūsti kitų org-jų sąrašus. Jei pas mus nebus geros valios ir visuomeninio subrendimo, jokia rinkiminė sistema nepašalins s-goje esančių negerovių, dėl kurių daugiausiai kalti individai, o ne organizacijos.

Iš kitos pusės sveika organizacinė kompeticija yra labai naudinga bendrinei organizacijai, kokia yra studentų s-ga. Juk sąjungą sukūrė ir išstobulino ne tie 20% jos narių, kurie jokiai akademinėi org-jai nepriklauso, bet tie 80%, kurie yra ateitininkai, skautai arba santariečiai. Tik pažvelkime į žymiausių s-gos veikėjų pavardes kaip Zvirzdys, Kavolis, Grinius, Mieželis, Kėželis, Kudžma, Vygantas, Sužiedėlis, Mikėnas, Dundzila, Joga, Juodelis, Sabaliūnas ir daugelį kitų, kurie dirbdami s-goje kartu priklausė ir vienai iš trijų viršminėtų akad.org-jų. S-goje jie dirbo ir dirba ne tik kaip individai, bet ir kaip savo organizacijų nariai, kurių pagrindinis tikslas taip pat kova dėl Lietuvos laisvės ir lietuviškumo. Iš trumpos stud. s-gos istorijos žinome, jog jos veikla išsiplėtė, kai s-goje pradėjo

Urbana ir politika

— x —

Lietuviškosios studentijos gyvenime Amerikoje Urbana yra labai svarbus miestas: jame yra apie 80 lietuvių studentų. Jų gyvenimas čia yra labai akademiškas, nes šios asmenybės yra priverstos egzistuoti krūvoje ir be jų Urbanoje kaip ir nėra kitų lietuvių.

Tačiau Urbana ir jos lietuviai studentai yra svarbūs ir garsūs ne tiek savo gausumu, akademiškumu ir krūvingumu, kiek politiškumu. Urbana šiuo metu yra pasidariusi visų akademinų org-jų centro v-bų perykla: čia gyvena organizacijų dvasios tėvai, vadai, vadukai ir jų pažai. Čia nuolat gausiai kur nors kandidatuoja. Nors dažnai tik pusė ar mažiau kandidatuojančių išrenkama, tačiau išrinktų visada užtenkamai lieka, kad užpildžius svarbiausius šių dienų studentijos "valdiškus" postus.

energingiau reikštis įvairios org-jos ir sąjūdžiai. Dauguma s-gos negerovių atsirado tuomet, kai individualiniu pagrindu, ne organizaciniu (taip bent jie teigė), susibursi grupė studentų per rinkiminį propagandos lapelį neteislingai apkaltino vieno sąrašo kandidatą. Org-jos vardu, kurią arba kurias dabar kai kurie iš mūsų yra taip užsidegę visiškai išjungti iš s-gos gyvenimo, jie to nedrįso padaryti. Čia ir buvo geriausias pavyzdys organizacinės atsakomybės, kuri savo narius įpareigoja ne tik dirbti bendrą darbą s-goje, bet taip pat tame darbe toleruoti kitų nuomones bei įsitikinimus. Jei viršminėtos org-jos staiga pradėtų visiškai nesidomėti s-ga, ji ilgai negalėtų išsilaikyti.

* * *

Centro v-ba taip pat siūlo keisti dabartinę rinkiminę sistemą. Jos pasiūlymas iš esmės nesiskiria nuo tų, kurie pasisako už grynai asmeninę kandidatų rinkimo būdą. Vienintelis skirtumas čia yra tas, kad balsuotojui būtų suteikta teisė savo balsus manipuluoti tarp 7 kandidatų. Šis rinkiminių taisyklių nuostatas priverstų kandidatų statytojus statyti tik tokį kandidatų skaičių, kuris galėtų būti tikrai išrinktas. Tai užkirstų kelią kandidatuoti mažiau žinomiems arba jaunesnėms s-gos nariams. Be to, ši sistema lengvai priverstų prie situacijos kada iš viso būtų sunku surasti reikiamą kandidatų skaičių į centrinius studentų sąjungos organus.

J. Šmulskštys

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, NOVEMBER 19, 1955

Ne kur kitur, o Urbanoje planuojamos rinkiminės ir priešrinkiminės akademinės kovos organizacijų strategijos. Čia, arba iš čia, įvyksta studentiško valdžių krizės, pasikeitimai, atsistatydinimai. Iš Urbanos į platųjį Amerikos lietuvių stud. gyvenimą kasdien plaukia įsakymai, planai, deklaracijos. Į Urbaną diena iš dienos slenka iš "provincijos" informacija, prašymai, maldavimai. Vargšai tie šio akademinio miesto laiškanėšiai, jų darbas nuo 1953 metų rudens pradėjo beviltiškai sunkėti.

Tačiau kulminacinis politiško taškas pasiekiamas per stud. s-gos rinkimus. Tuo metu elitas (dvasios vadai ir vadukai) persikelia į kitą pasaulį. Jie užmiršta aplink juos egzistuojančią kasdienybę ir pasineria į kandidatų statymo, propagandos vedimo ir balsų žvejojimo ekstazę.

Keturis penktadalius paros elitas dabar pašvenčia rinkiminės strategijos kūrimui, likusį penktadalį laiškų rašymui, skaitymui ir tolimiems užmiestiniams telefoniniams pasikalbėjimams. Tada laiškanėšiai urbaniškius keikia kaip niekada, o telefono ir telegrafo įstaigos trina iš džiaugsmo rankas, matydamos staigiai kylantį pelną.

Visa, kas likę Urbanoje po elito, irgi užsikrečia šia rinkimine karštlyge. Vadukai, pažai ir liaudis karčiamose prie alaus ilgai ginčinosi paskutinėmis studentiškos politikos aktualijomis. "Partiniai" deito metu silpnąją lytį, arba atvirkščiai, gaudina balsuoti už gerąjį kandidatų sąrašą. Rankų pasilaikymas ant gonkų, atsisveikinant naktį prieš pat pirmą valandą, yra palydimas kilniu dviejų širdžių pasižadėjimu nebalsuoti už liaudies priešus, arba atvirkščiai.

Net ir veteranai, ilgai kovoję visose modernaus pasaulio armijose ir seniai peraukę akademinės kovos organizacijas ir jų kovingumą, susigraudina, prisimena senuosius, geruosius kovos laikus ir laisvalaikiais vietoj comicsų pradeda skaityti studentiškuosius skyrius, kurie grūste prigrūsti politinėmis naujienomis.

Rinkiminis laikotarpis užbaigiamas rinkiminės komisijos paskutine balsų skaičiavimo diena ir naktimi. Šias taip lėtingas valandas elitas praleidžia telefonų būdelėse apgultose vadukų ir pažų. Kada sužinomi galutiniai rinkimų rezultatai (dažniausia naktį apie 2 val.), visiškai nusikamavęs elitas apleidžia telefonus. Urbana grįžta į normalų gyvenimą. Laiškanėšiai atsidūsta, telefonas ir telegrafas nusimena, liaudis karčiamose vietoj politikos grįžta prie senų temų apie moteris ir ateinančius egzaminus. Veteranai vėl skaito comicsus, o elitas, ypač tas, kuris pralaimėjo rinkimus, laikinai dingsta iš viešesnių vietų.

Visi ilgainiui nervus galuti-

(Tęsinys 5 psl.)

nai nuramina jazbutvakariuose (jie dabar šnurvakariais vadinami), kurie vyksta toli nuo pačios Urbanos, vidury miško, nuošalioje vietoje, kurios nepasiekia net toli siekianti Lietuvių Bendruomenės ranka. Čia visą naktį skirtingų organizacijų dvasios tėvai, vadai, vadukai, pažai ir liaudis, linkminasi prie alaus bačkų ir traukia nepolitines studentiškas arba itališkas arijas. Užmirštami politiniai, organizaciniai ir luominiai skirtumai. Vidurnaktį visi nepolitiškai išsirikę skirstosi. Paryčiais dar truputį papolitikuojama su universiteto prezidento žmona, bet eventualiai tuo Urbanos lietuvių politinis gyvenimas grįžta į visiškai normalias vėžes, kuriose su mažomis išimtimis pasiliekiama iki sekančių rinkimų.

Vadukas

Iš studentų gyvenimo

Lietuvių Studentų Santaros suorganizuota kilnojamoji mūsų jaunųjų dailininkų paroda š.m. lapkr. 6 d. buvo atidaryta Illinois universitete Urbanoj. I-ją dieną parodą aplankė gausus profesūros ir studentijos būrys. Iš Urbanos ši paroda bus perkelta į Detroitą, o vėliau į kitus Amerikos centrus. Pradinė parodos organizacija rūpinosi Raimundas Mieželis. Urbanoje ją surengė vietos santariečiai: L. Betkauskaitė, A. Venclovaitė, H. Virkau, V. Vepštas ir kt.

Lapkr. 24 d. Clevelande (studentų s-gos visuot. suvaž. išvakarėse) įvyks Lietuvių Studentų Santaros zonis suvažiavimas. Suvažiavimas bus grynai organizacinio charakterio; jo surengimu rūpinasi Rytas Babickas, 16908 Endora Road, Cleveland, Ohio.

“Laisvojoje Lietuvoje” neseniai įsisteigė naujas studentų skyrius “Studentų Aidai”. Skyrių redaguoja: A. Jakubauskas, R. Mišauskas ir E. Šulaitis.

Studentišku org-jų v-bų rinkimo sezonas dar nepraejo. Į Liet. Stud. S-gos JAV skyrių v-bas išrinkti — Detroitė: A. Šimoliūnas, pirm., D. Bulgaruskaitė, K. Navasaitis, A. Polikaitis, D. Šeputaitė; Los Angeles: A. Avižienis, V. Burokas, Vl. Gylys, J. Šaltenytė ir V. Variakojis; New Yorke: D. Penikas, pirm., V. Alksninis, A. Grigaitis, A. Juškys ir A. Petrikas.

Į New Yorke Santaros skyr. v-bą išrinkti: J. Bilėnas, pirm., A. Galminas, D. Gasiūnas, A. Labunaitytė ir R. Penikas.

Santaros metraštį redaguoja V. Kavolis, jo išleidimu rūpinasi V. Adamkavičius.

Paskutiniame (No.11) Drau-

go Akademinių Prošvaisčių numery. V. Vygantas ir V. Zvirzdys ilgokuose straipsniuose išreiškė savo nuomones dėl dabartinių Liet. Stud. Sąj. JAV-se rinkiminių taisyklių. Abiejuose straipsniuose buvo iškelta įdomių minčių, gaila tikrai, kad vienas iš minėtų str. autorių, turėdamas progos matyti oponento straipsnį prieš rašydamas savąjį, tuo pasinaudojo ir dalį savo argumentų panaudojo ne pozityviam problemos aiškinimui, bet oponento minčių “atremimui”. (d)

V. Mikalavičius Skautų Brolijos Vadijoje eina Akademikų Skautų Skyriaus vedėjo pareigas.

š.m. rugs. 24 d. Bostono santariečiai buvo surengę pasilinksminimą; spalio 9 d. Vl. Eikinas ir Z. Mereckis kalbėjo apie Santarą, ta pačia proga buvo rodoma Los Angeles santariečių susuktas filmas “Veikla palmių pavėsyje”; spalio 16 d. uždaramė susirinkime V. Kavolis kalbėjo apie “Emigrantų menkystę”, gi R. Mieželis susirinkusius supažindino su B. Sruogos “Milžino paunskmėje”, paskaitydamas dramos ištraukų.

R. Kezys vadovavo rytiniuose pakraščiuose įvyksiai Bangos skautų stovyklai. R. Brickus ir Vl. Eikinas redagavo stovyklos laikraštėlį.

Bronius Juodelis, neseniai baigęs komerciją Illinois u-te, šiuo metu eina Chicagos Lituanicos tunto adjutanto pareigas. Be to, B. Juodelis yra Liet. Stud. Sąj. JAV c. v-bos vicepirmininkas.

Algis Bākaitis, šiais metais baigęs chemijos inžinerijos studijas Illinois un-te, dabar dirba Liquid Carbonic Co., Chicagoje. Kompanija, pamačiusi A. Bakaičio sugebėjimus krepšinyje, jį pakvietė į savo sporto klubo komandą.

Leonas Sabaliūnas, Illinois un-to WILL televizijos stoties pakviestas, turėjo interview su p. Froke jaunųjų lietuvių dailininkų parodos klausimais. Un-to laikraštis The Daily Illini šią parodą plačiai aprašė.

Liet. Stud. Sąj. Kanadoje Toronto skyr. naująją v-bą sudaro: B. Grigaitytė, J. Gvildys, D. Mitalaitė, G. Mitalas ir P. Stauskas.

Studentai ateitininkai A. Vedeckas ir A. J. Kasiulaitis redaguoja Liet. Krikšč. Dem. Jaunimo sekcijos leidžiamąjį žurnalą Jaunimo Žygiai.

Naująją Akad. Sp. Klubo Lituanicos v-bą sudaro J. Kauras, pirm., J. Sodeika ir L. Betkauskaitė.

Naujų Metų išvakarėse New Yorke įvyks Liet. Stud. Santa-

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —SATURDAY, NOVEMBER 19, 1955

ros studijų dienos. Kalbėtojais jau yra pakviesti R. Šilbajoris ir V. Kavolis. Studijų dienas rengia New Yorke, Bostono ir Philadelphijos santariečiai. Po studijų dienų santariečiai bendrai sutiks Naujus Metus.

Liet. Stud. Sąj. JAV Urbanos skyrius, savo š.m. lapkr. 2 d. įvyksiuose susirinkime *vienbalsiai* priėmė rezoliuciją, prašančią s-gos c. v-bą atšaukti savo nutarimą, kuriuo reikalaujama 75 centų mokestis iš tų s-gos narių, kurie negalės vykdyti visuotinį suvažiavimą, bet norėtų būti jame atstovaujami.

Kolegei Liūdai Širmulytei pasitraukus iš Studentų Dienų redakcinio kolektyvo, reiškiamame gilią padėką už jos nuširdų bendradarbiavimą ir darbą skyriaus redagavime.

Pagal Liet. Stud. Sąj. JAV c. v-bos parėdymą į visuotinį s-gos suvažiavimą Clevelande su pilnomis teisėmis bus įleisti tik tie s-go nariai, kurie iki lapkr. 1 d. užsiregistravo centro arba skyrių v-bų sekretorijatuose. Neaišku, kaip apie šią registracijos datą galėjo sužinoti tie s-gos nariai, kurie dėl įvairių priežasčių neskaito lietuviškų laikraščių, o tik žurnalus arba knygas, ir nepriklauso skyriams. Pašaliniam tai gali sukelti jumoro, bet žinantiesiems, kad tokių studentų yra ne tiek jau mažai ir kad viršminėtas c. v-bos nutarimas neturi precedentų s-gos istorijoje, gali kilti pagrįstas įtarimas, jog registracijos datos pagalba bandoma iš suvažiavimo eliminuoti tam tikrą s-gos narių skaičių. (pk)

Anglų kalbos pamokos

Dieną ir vakare
AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLOJE
816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

RAMUNĖS

Švieži Ramunės žiedai, pusė svoro \$1.25; ramunių arbata visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. \$1.25; liepos žiedai yra vartojami dėl iššaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Puplaiškio lapai, pusė sv. \$1.25; kartusis puplaiškis gerai nuo kepenų ligų, skarbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka, 75 centai: trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiusk \$4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

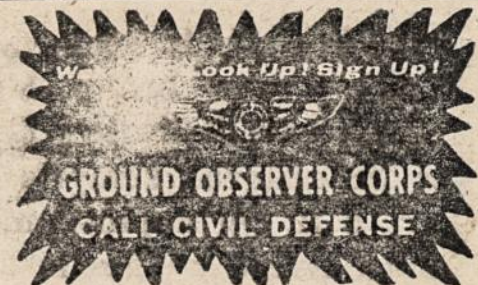
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

PRANESAME APIE ATIDARYMĄ

HALSTED BOOKKEEPING SERVICE

1818 So. Halsted Street

-Suvedame knygas. ★ Padarome įvairias apdraudas
Sutvarkome Income Taksus
Telefonas: MOnroe 6-4494 V. Zyzas, Mgr.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING

IS TOLI IR ARTI
*(Nauji dideli trokai - Naujaisi kraustymo irankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sažiningas patarnavimas)*

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

NELAUKITE — RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.

“Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters”

O'MALLEY & McKAY, Inc

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1045
Telefonas Central 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Mano santykiai su savąja kalba

(8 tęsinys iš 1955.XI.12 "Literatūros")

1906 metais teko patirti ir pirmąją kratą mano studentiškam kambariui, ir pirmą sykį buvau suimtas caro saugumo skyriaus, vadinamojo ochrankoje ottdelienije (santrumpa: ochranka). Tatai sudarė savotišką įvykių pynę. Gyvenau tada vienam kambariui su broliu Vaclovu. Savo kambariui slėpėme vietinės LSDP organizacijos nelegalių, caro valdžios pareigūnų persekiojamų knygų ir brošiūrų bibliotekėlę ir mūsų organizacijos archyvą. Išgėjęs nevirinto vandens stiklinę, brolis ūmai susirgo vidurių šiltine (typhus abdominalis). Teko jį skubiai nuvežti į Marijos ligoninę, kur ligoniai buvo gydomi nemokamai (čia padėjo vieno pažįstamo gydytojo — Mošinskio, šios ligoninės ordinatoriaus, kuris sakėsi esąs gente Lituanus, natione Polonus, protekcija). Pagal Petrą miesto valdybos paskelbtas taisyklės, susirgusiojo šiltine butas ar kambarys turėjo būti miesto sveikatos skyriaus pareigūnų dezinfekuotas. Dezinfekcija buvo vykdoma policijos pareigūno akivaizdoje, o šis galėjo pastebėti įtartiną mūsų bibliotekėlę ir apie tai pranešti ochrankai. Turėdamas visa tai galvoje, nutariau skubiai veikti.

Bibliotekėlę ir archyvą perkėliau į savo brolio Mykolo sužadėtinės lietuvaitės studentės Bronislavos Šemytės kambarį, o ji, lyg nujausdama nelaimę, išvežė knygas ir archyvą kiton, mūsų galva, visai saugion vieton, kur niekam nebūtų šovusi galvon mintis jų ieškoti. Savo gyvenamąjį kambarį taip pat apleidau ir išnuomojau kitą kambarį kitos gatvės name pas vieną žandarų rotmistro našlę, kuri, pasirodė, labai mėgdavo studentus ir giliai juos užjausdavo. Savo naują adresą tučiuojau pranešiau broliui Mykolui, kuriam tada Maskvoje pasidarė "karšta", ir jis ruošėsi pas mane atvykti su visa reikalinga vietos pakeitimo jo turima nelegalia "literatūra". Persikėlęs į naują kambarį, tą patį vakarą nuėjau į pagarsėjusios anais laikais dramos artistės Komisaževskienės teatrą nervų nuraminti ir pasigėrėti Maeterlinco dramos, vardu "Sesuo Beatričė", tikrai menišku, kaip vėliau pasirodė, pastatymu. Apie 12 val. nakties kupinas gražiausių įspūdžių grįžau namo ir netrukus užmigau sveiku jaunuolišku miegu. Apie 1 valandą nakties staiga pabudau, pažadintas veriančios akis stiprios šviesos... Nepatenkintas atsimerkiau ir didžiausiam savo nustebimui išvydau kambarį, pilną policininkų, kurių vienas kišeniniu žibintuvėliu švietė man tiesiog į akis.

Pasirodo, nekviesti atėjūnai atvyko pas mane kratos. Skubiai apsirengiau, tapdamas bėgėju pirmosios mano gyvenime kratos liudininku. Krata buvo nuodugni. Jai vadovavo ochrankos kratų specialistas, kaip jis pats save titulavo. Būva ir tokių verslininkų! Buvo peržiūrėtas kiekvienos knygos lapas, apčiupinėta lova, patalynė ir kiekviena kėdė. Kai kuriose vietose "malonūs" svečiai nuplėšė sienų apmušalus, ieškodami slėptuvių; nepamiršta patikrinti ir grindų. Ochrankos kratų verslininkas prikibo prie rastų pas mane kelių medinių tuščių dėžių, kuriose, jo teigimu, esą buvusios bombos. Nelengva buvo jį įtikinti, kad minėtose dėžėse mano motina buvo paštu atsiuntusi mums... sviestą. Krata tęsėsi kelias valandas. Mano šeiminkės buto visai neiškrėtė, nes ji buvo žandaro rotmistro našlė ir todėl negalėjo sukelti jokio įtarimo ochrankos agentų tarpe. Visą kratos grobinį sudarė tiktai keli rasti pas mane nekalto turinio laiška ir du atvirukai su pakarto Kaliajevo ir soc. revoliucininkės Marijos Spiridonovos, kuri kėinosi nušauti Charkovo gubernatorių, Kurilovą, atvaizdais.

Paklaustas, kur šiuos atvirukus esu įgijęs, ramiai paaiškinau, kad juos esu pirkęs gatvėje, nes 1905 m. tokie atvaizdai viešai buvo pardavinėjami. Pasirašęs kratos protokolą, dar kurį laiką pasiginčijau su vadovaujančiu kratai ochrankos agentu politiniais ir grynai ideologiniais klausimais. Jo, pasirodo, būta plačiai apsiskaičiusio inteligentiško žmogaus; tai su tokiu žmogumi įdomu buvo ir padiskutuoti. Kratai pasibaigus, man buvo pranešta, kad esu suimtas ir paliekamas būti nuovados viršininko padėjėjo (okolotočnyj nadziratel) apsaugoje. Nemaalonūs "svečiai" pagaliau apleido butą, palikę ginkluotą nuov. virš. padėjėją, kurio pareiga buvo ne tik mane saugoti, kad nepabėgčiau, bet ir suiminėti kiekvieną lankytoją, kuris kitą dieną pas mane gali užėiti. Šiuo būdu buvo sudaryti bute klastingi spąstai. Tačiau neišmanėliai visai nesuvaržė mano šeiminkės judėjimo laisvės, nei kiek jos neįtardami, kad ji galinti man padėti.

Nelemtu sutapimu, kai pastatytos mano lankytojams žabangos dar nebuvo pašalintos, iš Maskvos atvyko pas mane tą patį rytą vyriausias mano brolis Mykolas. Nieko nežinodamas apie policijos pinkles mano bute ir neatkreipęs tinkamo dėmesio į įtartiną dvi-prasmišką kiemsargio šypse-

na, kuria pastarasis palydėjo brolio klausimą, kuriame bute aš gyvenu, brolis Mykolas ramiai paskambino prie durų. Durys atsivėrė, ir, didžiausiam brolio nustebimui, jį sutiko maloniai šypsodamasis budis policijos pareigūnas. "Labai prašau į vidų" tarė jis broliui. "Tamsta suimtas; aš tuoj patelefonuosiu į nuovadą, kad atsiųstų kelis policininkus tamstos ir tamstos kelionės krepšiui iškratyti". O tas piktinis krepšys buvo taip didelis ir sunkus, kad brolis jį vos įvilko į butą. O bestija kiemsargis, pats kratos pas mane dalyvis, juk gi galėjo broliui išpėti apie paruoštus spąstus; bet to, matyt, sąmoningai, nepadarė.

Susidarė rimta padėtis, nes brolio atvežtam krepšyje buvo daug medžiagos, kurios neturėjo pamatyti nepaprastai smalsios ochrankos pareigūnų akys... Kreipiausi į šeiminkę pagalbos, atvirai jai pareiškęs, kad krepšyje yra nelegalios medžiagos, kuri neturi patekti į policijos rankas. "Tatai vieni niekai", ji man atsakė. "Aš tuoj sutvarkysiu budėtoją, jį tinkamai vaišindama, o jūs už jo pečių pašalinkite iš krepšio visa tai, kam tenai ne vieta, ir suneškite į mano kambarį, paslėpkite po lova. Juk aš žandaro rotmistro našlė, ir niekas neišdrįs knistis mano miegamajam kambariui". Gerai paptarta, gerai ir įvykdyta.

Šeiminkė paruošė užkandžių, pastatė degtinės pusbutelį. Sėdįs prie telefono aparato policijos budėtojas pradžiugo, išvydęs tokias vaišes. Kol jis, gardžiai užkandžiaudamas ir smagiai šnekučiuodamas su linksmąja našle, vis lakė ir lakė, mudu su broliu už jo nugaros perkėlėme iš kelionės krepšio į šeiminkės miegamąjį visa tai, kam ochrankos patikrinimas buvo visai nereikalingas. Praradęs apie pusę savo svorio, krepšys liko pus-tuščiaš ir nepavojingas, nes jame liko tik nekalta kelionės daiktai. Kai netrukus atvyko

telefonu pašaukti policininkai ir iškrėtė krepšį, tai jau jame nieko įtartinio neberado. Tačiau jie vis dėlto paliktų krepšyje "nekalto" turinio knygų dalį konfiskavo. Jie tik stebėjosi, kuriems galams, veždamas tiek nedaug daiktų, brolis juos sutalpino tokiam dideliame krepšyje. Jiems buvo paaiškinta, kad mažesnio krepšio jisai neturįs, tad ir pasiėmęs su savim ką turėjęs.

Dabar jau likome su broliu abu suimti. Kitų lankytojų nelaukėme, nes geroji našlė, man prašant, suskubo trumpam laikui pro virtuvę pasišalinti. Ji nubėgo pas brolio sužadėtinę, prašydama išpėti visus mano pažįstamus apie policijos spąstus jos bute. Mano šeiminkės išvykimas į miestą ir grįžimas liko visai nepastebėti.

Tačiau mūsų vargai toli gražu dar nepasibaigė. Vėl pasigirdo durų skambutis, ir, policininkui jas atidarius, duryse pasirodė studentė B. Šemytė... Manydama, jog krata jau baigta ir mes su broliu esame suimti ir nuvaryti į policijos nuovadą arba į ochrankos kalėjimą, ji per anksti atskubėjo mūsų likimo patikrinti. Ji tučiuojau buvo suimta ir policininkų palydėta į savo gyvenamąjį kambarį kitoj gatvėj ir tenai pas ją buvo padaryta smulki krata. Žinoma, kratos metu nieko įtartinio pas ją nebuvo rasta, nes visa nelegali bibliotekėlė ir archyvas buvo laiku išvežti saugion vieton. Policijai pagaliau apleidus jos butą, ji paliko laisva. O namo, kuriame ji gyveno, kiemsargis (matyt, jo būta neblogo žmogaus) pagrasė jai pirštu ir šypsodamasis paklausė: "O ką panelė esi vakar išvežusi iš savo kambario?" Žinoma, jis negavo jokio atsako į savo "nekalta" klausimą. Nuvaryti į policijos nuovadą, kurioj dar kartą ilgokai buvome apklausinėjami, pagaliau ir mudu su broliu Mykolu buvome paleisti laisvėn.

Netrukus brolis grįžo Maskvoje (Tęsinys 7 pusl.)

DOVANŲ SIUNTINIAI Į VISUS KRAŠTUS IR LIETUVĄ

Siunčiami ekspresu ir apdraustai valgomi produktai, nauji ir vilkėti drabužiai, medžiagos, avalynė ir vaistai. Pigios kainos. Visi muitai apmokami čia. Paštu prisiųsti užsakymai pildomi skubiai. Vaistus siunčia ir oro paštu.

Reikalaukite kainoraščių.

SYLVAN TRADING CO., INC.

200 Second Ave., New York 3, N. Y. Tel.: GRamercy 7-5681
Atidaryta kasdien nuo 9 ryto iki 6 v. vak. Šeštad. nuo 9 ryto iki 4 p. p.

BIZNIO IR FINANSŲ PATARĖJAS

Pirkdamas ar parduodamas prekybos įstaigą, organizuodamas ar padidindamas įmone ar kokį biznį, pasitark su

WILLIAM J. DRAKE -DRAGŪNAS

85-03 Wareham Place,
JAMAICA, N. Y.
Tel. Jamaica 6-7272

(Tęsinys iš 6-to pusl.)

kvon, o aš nuskubėjau į ligoninę sergančio brolio Vaclovo aplankyti ir papasakoti jam visus mūsų nuotykius. Radau jį labai susirūpinusį, taip ilgai man jo nelankant. Sužinojęs iš manęs nesilankymo tikrąsias priežastis, jis liūdnai balsu pareiškė: "Koks tu, Viktorai, laimingas! Pas tave buvo krata, tu buvai suimtas, o aš tik turiu gulėti ir gydytis..." Apraminau jį, kad kratų ir suėmimų "malonumo" ir jis neišvengsiąs ir patirsiąs ne mažiau nei aš. Ateitis įrodė, kad mano nebuvo suklysta. Prisi pažinsiu, kad tada tikrai jaučiausi laimingas: aš jau vyras, su manim skaitomasi, mane krato bei suima... Tokia buvo anų laikų studentų galvosena!

Mano brolio Mykolo aukščiau aprašyti įvykiai nei kiek nepaveikė, nes jis jau buvo tada atlikęs netrumpą kalėjimo stažą. Dar būdamas pirmojo kurso Maskvos universiteto teisų fakulteto studentas, jis 1902 metais vasario 22 d. drauge su daugeliu kitų studentų buvo kariuomenės dalinio suimtas vienos studentų sueigos (mitingo) universitete metu. U-to rektorius prof. Tichomirovas ne tik nesiriešpino, kad kariuomenė įeity į u-to patalpas, bet pats ją pakvietė. 1905 m. buvo paskelbtas naujas visų Rusijos aukštųjų mokyklų statutas, kuriuo buvo draudžiama policijai ar kariuomenei įžygiuoti į aukštųjų mokyklų patalpas, be u-to rektoriaus ar mokyklos direktoriaus leidimo. Tai buvo pirmosios revoliucijos vaisius. Mitingo dalyviai buvo suimti, visi pašalinti iš u-to, sukisti į Butyrkų kalėjimą Maskvoje, o paskui 1902 m. liepos 22 d. iš šio kalėjimo pervežti į kitus kalėjimus tų gubernijų miestuose, kuriose jie buvo gimę. Tuo būdu broliui Mykolui teko išskaleti iš viso 10½ mėnesių, iš pradžios 5 mėn. Butyrkų, o paskui 5½ mėn. Kauno kalėjime. Caro valdžia grasino iš pradžios visus suimtuosius studentus, išmestus iš Maskvos u-to, išsiųsti Vakarų Sibiran, bet pagaliau pasitenkino juos nubaudusi kalėjimu. Galop, po 10½ mėn. kalinimo kalėjimuose, rusų valdžia carienės vardadienio proga amnestavo kalinamuosius studentus ir grąžino jiems teisę vėl grįžti universitetan mokslo tęsti.

Pirmoji mano krata 1906 m. lapkr. mėn. ir suėmimas pasibaigė laimingai: buvau vėl laisvas. Tačiau ši laisvė buvo tik sąlyginė: mano nuojauta ir išoriniai aplinkos stebėjimai įsakmiai man bylojo, kad esu ir toliau sekamas ochrankos seklių, vadinamųjų "žirniinių apsiaustų". Mat, ochranka jiems duodavo apsiaustus, neprotingo šiuo atveju taupymo sumetimais pasisiūdinusi juos iš vienodos pernokusių žirnių spalvos medžiagos. Ši kvaila "uniforma" tik palengvindavo mums ochrankos agentų pažinimą. Nutariau griebti bulių už ragų ir pabandyti sekioji-

mą nutraukti. Kelioms savaitėms po mano kratos praslinkus, aplankiau ochrankos būstinę, šio vapsvų lizdo centrinę ir budintį tarnautoją išklausi-nėjau, kokioje padėtyje mano byla, nes, aišku, mano krata buvusi neatsitiktinė, ir šiaja proga pareikalavau grąžinti man atimtus kratos metu laiškus. Mandagiai išklausęs mano reikalavimus, ochrankos pareigūnas nuėjo į kitą kambarį, tur būt, pasitarti su savo viršininku. Grįžęs jis pakeitė pašnekesio toną ir pakeltu balsu pradėjo rekti, kad mano byla toli gražu esanti nebaigta ir kad tyrimo išdavos parodysi-ancios, ar teks mane dar sykį suimti ir kalinti. Mano apsilankymas esąs akiplėšiškas žygis. Jei aš išdrįsęs dar sykį ochrankoje pasirodyti, tai čia pat būsiąs suimtas. Nutraukiau pasikalbėjimą, pakartojęs reikalavimą grąžinti atimtus laiškus ir Kaliajevo bei Spiridonovos atvaizdus. Jis vėl paliko mane vieną ir netrukus grįžo ir grąžino man atimtuosius laiškus (žinoma, griežtai atsisa-kęs grąžinti Kaliajevo ir Spi-ridonovos nuotraukas - atvi-rukus) ir dar kartą pagrasė mane suimti, jei dar sykį pasi-rodysiąs ochrankos būstinėje. Nelaukdamas pasikalbėjimo pabaigos, skubiai apleidau ne-vaišingos ochrankos patalpą, nutaręs daugiau nebekišti piršto tarp durų, kurios gali jį skaudžiai suspausti ir sužaloti. Mano pirmasis ochrankos ap-lankymas virto ir paskutiniu-ju. Pačiam lįsti vilkui į nasrus pasirodė pavojinga... Tačiau šiaja proga vis dėlto įsitikinau, kad mano byla ochrankos po-žiūriu esanti antraeilė ir arti-miausiu laiku man negresiąs pavojus būti suimtam.

(B. d.)

Viktoras Biržiška

Padėkime artimiesiems Lietuvoje

Plačiai pagarsėjusi Amerikos žemyne Patria Gift Parcel Co. pavedė lietuviškai valyklai Public Cleaner atidaryti naują siuntinių užsakymų skyrių į Lietuvą ir kitus SSSR užimtus kraštus.

Priimame žodžiu ir raštu pilnai apmokėtus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų užsakymus ir garantuojame 100%. Dirbama kasdien valyklos darbo valandomis.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th Street

Chicago 23, Ill.

CRawford 7-2126

(Skelb.)

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį,
specialius frankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill
Tel. GROvehill 6-7096

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

—SATURDAY, NOVEMBER 19, 1955

MIDLAND
Savings and Loan
Association

Mes mokame
3½%

PER 40 METU
VISU LIETUVIŠKU
KOLONIJU
SAUGIAUSIA IR
PELNINGIAUSIA
TAUPYMO
BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Lietuviški Atvirukai

Švenčių, sukakčių, vardinių, gimtadienių ir kitoms progoms labai tinka naujai išleisti lietuviški atvirukai, Amerikos lietuvaite dailininkės Ellen Putris nupiešti.

Atvirukai penkių spalvų, su puikia lietuvaite tautiniais rūbais, su tulpių, aguonų, kviečių, rugiagėlių puošmenomis, su tautiniais ornamentais.

Turi ir kalėdinių atvirukų.

10 atvirukų su vokais

kainuoja **\$1-00**

Užsakymus su pinigais

siųskite:

ELLEN PUTRIS

1808 So. 49th Ave.

CICERO 50, ILL.

MISS ELLEN PUTRIS
atviruko pavyzdys.

Now at SOLTIS

CROWN

**"THRIFTLINE 36"
GAS RANGE**

**EASY
TERMS**

• Constructed with finest material and workmanship usually found only in Customline ranges—the small price will astound you.

Simply, but beautifully designed to add to the charm of your kitchen. Has oven heat control, automatic top burner lighting, extra large 17½" wide "EVEN-ACTION" oven, drawer type broiler, and takes only 36" of floor space.

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 West 51st St.

HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

GARSINKITĖS NAUJIENOS

Naujieji leidiniai

"Lietuvių Dienos" apie tautos duobkasius

"Lietuvių Dienų" žurnalo lapkr. mėn. numerį telpa daugiau kaip 60 iliustracijų iš lietuvių visuomeninio, organizacijų, parapijų ir pavienių asmenų gyvenimo ir veiklos. JA N-se ir kituose laisvojo pasaulio kraštuose. Šio nr. vedamąjį rašo Jonas Vaičiūnas, buvęs lakūnas karininkas, neseniai išleidęs savo atsiminimų knygą "Tėvynės sargyboje". Plačiai minima prel. M. Krupavičiaus 70 metų sukaktis, kurios proga duodamas gausiai iliustruotas Kazio Mockaus pasikalbėjimas, iškeliantis labai daug opių, skaudžių ir negailingai pliekiamų gyvenimo skaudulių. R. Skipitis tęsia savo atsiminimus iš pabėgėlių gyvenimo Berlyne ir slaptos bei viešos jų veiklos.

Reportažo skyriuje duodama du Brooklyno Angelų Karalienės parapijos (kun. V. Dabušio) ir Putnamo Immaculata liet. vienuolių (kun. V. Paulausko) aprašymai, kurių gausios iliustracijos darytos V. Maželio. Ypač puikūs, meniški kaikurie Putnamo seselių gyvenimo vaizdai.

Savotiška įdomybė yra gen. St. Raštikio ištraukos iš jo baigiamos spausdinti atsiminimų knygos "Kovose dėl Lietuvos", kur buvęs kariuomenės vadas labai atvirai ir nuoširdžiai iškelia ne vieną skaudų Nepr. Lietuvos gyvenimo faktą, kaip gruodžio-birželio sukilimai ir pan.

Literatūros skyriuj randame N. Mazalaitės legendą ir K. Jurgelionio, netrukus švenčiančio 70 metų sukaktį, poezijos. Prie abiejų autorių kūrybos telpa foto nuotraukos ir kūrybos charakteristikos.

Gausus iliustruotos kronikos skyrius apima daugelį lietuvių gyvenimo sričių ir vietų, iš kurių plačiau pavaizduojama 3-ji Kanados Liet. Diena Montrealyje ir Čikagos Liet. Teatras.

Anglų dalyje, šalia kitos medžiagos, minima Adomo Mickevičiaus sukaktis, apie kurią rašo dr. V. Maciūnas. Rašinys iliustruotas retomis Mickevičiaus namelio Kaune ir Mickevičiaus slėnio nuotraukomis bei dviem angliškai verstais sonetais iš Krimo sonetų, kur poetas mini Nemuną ir Lietuvą.

Šio numerio minimas menininkas yra Povilas Puzinas, Liet. Dienų meno redaktorius, išvyksta į ilgesnę parodų kelionę Amerikoje ir Europoje. Dail. Puzino atelje nuotrauka puošia ir šio nr. viršelį.

Su kiekvienu numeriu "Liet. Dienos" daro gražią pažangą, kaip medžiagos parinkimu, taip ir technišką iliustracijų redakcija. Jų skaitytojais auga kas dieną. "L. D." adr.: 9204 S. Broadway, Los Angeles, Cal.

—Girkšt-pakšt ant lentos
Kibur-vibur ant tvorės.—Kas?
Atsakymas "Mįslių knygoje".
Kaina \$1.00. Naujienose.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis
AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGE-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antr., 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirt., penkt., 2-4 ir 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. Ofiso: PROspect 6-1795
Rezid.: GROvehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: aksdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tikrai susitarus.

Ofiso telef.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadienį pagal sutartį.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511
Ofiso telef.: YARds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
Val.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, šeštadieniais 2-7 p. p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso ir rezid. WALbrook 5-3388
DR. S. GĖŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71 & Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telef.: INterocan 8-8732
Ofiso telef.: INterocan 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad. 10-3. Kitu laiku—susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GROvehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: ofiso GR 6-4322, rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tikrai susitarus: nuo 1 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro, išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais nuo 1 iki 3 val. po pietų.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. N. Kriauceliunaitė
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialistė Moterų Ligy ir Akušerijos
Val.: 11-2 ir 7-9 vak., šeštad. 1-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą
Adresas: 2750 W. 71st St.
(Kampas 71st ir California)
Tel.: Ofiso ir rezidencijos RE 7-4146

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirmad., antrad. ketvirtad. 6-8:30 Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos
10748 So. Michigan Avenue
Tel.: PU 5-6766—Rez. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val po pietų

Telefonai: Ofiso GROvehill 6-5395
Rezidencijos: PROspect 6-4737
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8
Šeštadienį 2-4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta

DR. CONSTANCE O'BRTIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p.
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949 — namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8.
Ser., Subat. ir Nedel. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YARds 7-4787
Namų telef.: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896
Rezid.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šešt. 2-6 val. popiet. išskyrus šeštad.

Telefonai: ofiso CLIFFside 4-0253
Rezidencijos: GROvehill 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketr. ir Penktad. 6:30-8:30 val. vak. Šeštadienį 2-4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St (antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v. ir šeštad. 2-4 val. po pietų

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLYmpic 2-1381

Tel.: ofiso ir rez. PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.
8 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, NOVEMBER 19, 1955

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatviu)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val po pietų.
Sėkmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEMlock 4-7899
Namų tel.: HILLtop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai-Proteza, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YARds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel.: YARds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10-2 val. po pietų.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Tikrinu klausia ir pagalbėju neprigirdintiems.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daromi su elektra, parodančia mažiausią klaidą. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.

VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Šeštadieniais iki 4 val. vakaro. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YARds 7-1373

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

Persiųntimai į Lietuvą
ATDARA NUO PIRMAD.
IKI PENKTADIENIO
9:00 ryto iki 4:30 po pietų.
Siuntiniai priimami
TIKTAI SUSITARUS.
Pirm atvykstant telefonuikit dėl susitarimo.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SO. STATE STREET
CHICAGO 4
Tel.: WABash 2-9354

Garsinkitės "N-nose"

Svaiginanti naftos istorija

Wieną 1866 metų dieną grupė amerikiečių prekybinių ir pramonininkų susirinko į viešą išpardavimą Clevelande. Buvo parduodamas naftos biznis. "Trisdešimt tūkstančių dolerių! Keturiasdešimt..." Aukštas, liesas, neryškus veido jaunas vyras pakėlė iki 50. Buvo keliama dar aukščiau. Už \$75,000 John D. Rockefeller'is, tada 22 metų amžiaus, įsigijo savo pirmuosius naftos šaltinius.

Energija tada dar buvo gaminama iš akmens anglies, vėjo ir arklio jėgos. Nafta mokslininkai buvo pradėję domėtis tik kaip kuro ir šviesos šaltiniu. Taigi ir "žibalo karalius" Rockefeller'is tuo metu, pirkdamas naftos rafinerijas galvojo įsigysiąs parafino, žibalo ir kitų pigių šviesą gaminančių naftos produktų, monopoliją.

Į sceną įvažiuoja Fordas

Mechanikai ir inžinieriai pradėjo tyrinėti dar naują produktą ir atrado jį turint tikrai įdomių savybių. Neilgai trukus, 1894 metais gatvėje žmonės pastebėjo keistą triukšmą keliantį vežimą, be jokios arklių pagalbos judantį pirmyn. Tai buvo automobilių potvynio Amerikoje pradžia. Po 5 metų maža biznierių grupė, susirinkusi aplink keistojo vežimo savininką, jaunąjį Fordą, klausėsi jo argumentų:

"Tai ne rizikingas lošimas, o visai sveikais pagrindais biznis. Aš turiu sutaupęs \$15,000 ir visus juos investuoju. Bet pradžia man reikia \$125,000".

Taip buvo suorganizuota pirmoji automobilių dirbtuvė. Įmonė augo ir plėtėsi, kol po 21 metų Ford'as turėjo sumokėti \$20,000 už akcijas, originaliai jų savininkui kainavusias tik \$2,000.

Rockefeller'is, jau seniai milijonierius ir tuo metu 57 metų amžiaus, sėdėjo savo sukurtos Standard Oil Co. vyriausioje būstinėje New Yorke. Kalendorius rodė 1896 metus. Jo per 30 metų sukrautas turas jau siekė \$1,600,000,000. Jis buvo išstūmęs visus amerikiečius varžovus naftos pramonės srityje ir pasidaręs turtingiausias žmogus Amerikoje. Rockefellerio noras dabar buvo pasiekti 100 metų amžiaus. Kad išvengtų persidirbimo ir nervų įtempimo, jis nutarė iš darbo pasitraukti: tegul jo nafta dirba už jį.

Į savo raštinę Rockefeller'is daugiau jau negrįžo, bet nafta ir jos produktai, šis naujų judančių mašinų kraujas, nešė auksą jo išdan. Netrukus jis jau buvo turtingiausias pasaulyje žmogus. Nieko negalvodamas, galėjo išleisti šimtą milijonų, du šimtus, tris ir tai jam tebutų tik maža trupmena.

Vis nauji laimės ieškotojai Tuo metu, kai Amerikos žibalo laukuose augo plieniniai

9 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, NOVEMBER 19, 1955

bokštai, Britų, Olandų ir Rusų imperijose, Arabijoje ir Persijoje, giliai po žeme gulėjo vandenynai juodojo aukso.

Robertas Nobel'is, savo broliui Alfredui, kraunančiam milijonus savo išrastų dinamito ir nitroglicerino pramonėje padedant, atidarė pirmuosius šaltinius Baku apylinkėje Rusijoje. Toliau į šiaurę naftą eksploatuoti pradėjo Rotschild'iai, iš kurių vėliau perėmė Royal Dutch-Shell olandų bendrovė. Rockefeller'io grupė už teisę į pusę Nobel'io valdomų naftos šaltinių sumokėjo jam \$40,000,000. Romanovams valdant Rusijos naftą, eksploatavo 18 užsienio firmų. Vėliau Sovietų valdžia nacionalizavo visą šią pramonę, nieko už tai nemokėdama.

Australietis teisininkas D'Arcy 1901 m. nuvažiavo į Persiją ir 60-čiai metų sudarė naftos koncesijas. Prie Bosforo sąsiaurio turkų sultonas Abdul Vokietijos valstybiniam bankui pardavė teisę eksploatuoti naftą Mesopotamijoje. Tačiau vokiečiai neturėjo pakankamai patyrimo ir Abdul'as, norėdamas greičiau gauti pinigų, užvedė derybas su olandiškąja Shell kompanija. Anglų, vokiečių ir olandų varžybos Artimuosiuose Rytuose Pirmajam Pasauliniam karui įsiterpus, gerokai nusitęsė.

Po šešių metų reikalai nusitovėjo. Buvo suformuota Iraq Petroleum Co., kurios pelnu lygiomis dalimis naudojosi anglų, olandų, prancūzų ir amerikiečių firmos; 5% duodami ir senam Abdul'o patarėjui Sarkis Gulbenkian'ui.

Grežimo darbas buvo pradėtas 1926 m. vieną spalio mėn. dieną. Išgręžus 1,500 pėdų, staigiai su nepaprasta jėga išsiveržė juodas skystis, užtvindindamas apylinkę ir užmušdamas 2 amerikiečius gręžėjus.

Iš šių šaltinių buvo nutiesti 1,100 mylių ilgumo vamzdžiai į Haifos uostą Palestinoje ir į Tripolį, bei Syriją. Netrukus jais į šiuos uostus tekėdavo 4 mil. tonų naftos per metus.

Dabartiniu metu 70% pasaulio naftos vis dar yra JAV rankose. Antroji vietoj stovi Venecuėla, kurios naftos pramonė auga nepaprastu greičiu.

Ar yra pavojaus naftai išsekti?

Daugelis galvoja, kad So-

vietų Rusija Uralo srityje turi neapskaičiuojamus naftos rezervus. Kiti galvoja, kad jeigu britai pilnai išnaudotų savo Artimųjų Rytų šaltinius, kaip kad savuosius išnaudoja amerikiečiai, jie turėtų didžiausius pasaulyje naftos laukus. Taipgi yra pagrindo manyti, kad vandenynų apsemtuose plotuose naftos yra žymiai daugiau, negu kad visuose iki šiol žinomuose šaltiniuose žemės paviršiuje.

Susirūpinimo tačiau keltas faktas, kad naftos produktų sunaudojimas yra didesnis ir greitesnis, negu kad naujų šaltinių atradimas. Net amerikiečiai kasmet turi išgręžti daugiau negu 20,000 naujų šulinių, kad aprūpintų vien savo krašto vis daugiau reikalaujančius vartotojus.

Viena išeitis yra — gilesnis gręžimas. Pirmieji Amerikoje

išgręžti naftos šuliniai tebuvo tik 69 pėdų gilumo, tuo tarpu dabar yra gręžiama iki dviejų mylių, o netrukus manoma pasirausti ir iki trijų. Buvo manyta, kad kai kurie šaltiniai yra jau pilnai išnaudoti, tačiau giliau pagręžus, paaiškėjo, kad žemiau esama daugiau naftos, negu kad jos buvo viršutiniame sluoksnyje.

Nuolat tobulinami mašinų motorai nebesunaudoja tiek daug gazolino. Gazolinas, alyvos ir kiti produktai irgi daromi vis geresnės kokybės ir vis mažiau nenaudingų atmatų tepasilieka nesunaudotų. Įvairių sintetinių skystajam kurui medžiagų gamyba, nepaprastai išaugusi po Antrojo Pasaulinio karo, taipgi yra vienas iš užtikrinančių faktų, kad baimė dėl skystųjų kūrų išsekimo pasaulyje neturi pagrindo. — at.

Kad Jūsų pinigai atneštų daugiau pelno ir kad kiekvienu atveju jie būtų saugiai apdrausti — padėkite juos pas mus. Tai paprasčiausias ir saugiausias dalykas! APTARNAUJA JUS NUO 1922 METŲ.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N.
1447 SO. 49th COURT, CICERO, ILLINOIS
Telefonai: TOWNHALL 3-8131—8132 Juozas Gribauskas, vedėjas

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSU
INSULIACIJOS
PROBLEMAS

Dabar yra laikas
įrengti savo namą
žiemei.

Mes turime išdirbtą
reputaciją pilno pasi-
rinkimo A-1 rūšies
stako lentų ir namams
materiojų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SOUTH HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Angliški 100% vilnos audiniai vyriškiems ir moteriškiems drabužiams, paltams ir kt. Įvairiausios rūšies maistas. Vaistai.

Visi sovietų valdžios muitai užmokami čia. Siuntinių gavėjams nereikia nieko primokėti.

T. KUCZEWSKI & CO.
4036 SO. RICHMOND STREET Tel.: FRONTIER 6-6399
CHICAGO 32, ILLINOIS
Ofisas atdaras: Nuo pirmadienio iki šeštadienio,
nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

LAPKRIČIO 26 DIENĄ, 8 VAL. VAKARO,
LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
ĮVYKS TRADICINIS

ŠAMPANO BALIUS

KIEKVIENAS STALIUKAS GAUS BONKĄ ŠAMPANO NEMOKAMAI.

PROGRAMA VYKS SALES VIDURYJE
ŠOKS GASTROLIUOJANTIEJI ISPANAI ŠOKIKAI
Akompanuos B. JONUŠO ORKESTRAS

STALIUKAI UŽSAKOMI IŠ ANKSTO — VICTORY 2-6172

SOFIJA TOMARIENĖ

Vaikų džiaugsmiai

Lauke lyja. Nesmarkiai, bet škyriai. Visas oras prisiskundęs drėgmės, net viduje šurpu. Žiūriu pro aprasojusį langą į šlapią gatvę ir džiaugiuosi, kad niekur nereikia eiti.

Prie durų suskambina. Atidarau — ten stovi dvi mergytės. Viena gal dešimties, o antroji pora metų vyresnė.

— Prašom pirkti skaučių sausainių, — ištiesia jos žalias dėžes. — Visas pilnas skautėms. Labai reikalinga...

— Nebijote sušlapti, mergaitės?

— Tai niekis, — šypsosi mažoji, braukdama nuo kaktos šlapią garbaną.

— Mes dirbame skaučių laibui, — rimtai aiškina vyresnioji. — Ar paimsite?

— Žinoma, paimsiu.

Man sausainiai nereikalingi. Nemėgstame jų. Bet ar galima be nieko išleisti šitas idealistes? Jau nekalbant apie paramą skautėms...

Bet namie nėra smulkių — tik dešimkė. Mergaitės nenusimena — jos turinčios. Atskaičiuoja baisiaisuglamžytus pinigų ir pasigiria:

— Mes jau daug pardavėme!

— Užeikite vidun pasišildyti, pasilsėti.

— O ne, nėra kada. Dar daug namų turime apeiti.

Nukaukši šlapiu šaligatviu pas kaimyną. Skruostai rausvi, akys žiba. Patenkintas, kad sekasi. Nebaugina nei vėjas, nei lietus, nei šaltis.

* * *

Parkas šviesus, kiaurai permatomas. Medžiai ištiesę nuogas rankas, nusimetę žaliuosius krinolinius. Kur nekur sausoje alkūnėje kiokso apleistas lizdelis. Pilki, melsvi ir rusvi sparnai jau numosavo toli į pietus. Gal plevena kur tarp palmių ir rododendronų...

Vėjas nesmarkus, bet žvarbus. Toli erdvėje stūkso keistai pilki debesys. Gaivu ir šalta. Kiečiau susisūpu į kailinius.

Parko dirbtinės upės vanduo tamsus, beveik juodas. Nebe linksmi žalias, kaip vasarą. Ir atrodo tok šaltas, brrr...

Vandeny kažin kas juda. Antys. Rudai keršos antytės ir žaliasparniai, baltais dryžiais gaigalėliai supasi ant vandens, uodegas pakeldami murkdosi po šaltą dumblyną. Ar randa ten nors ką valgomo, ar užkliūva snape kas nors?

— Pili, pili, pili! — šaukiu ir metu vandenin duoną.

Antys iš visų pusių pradeda plaukti artyn. Bet prie kranto neina. Nors pavasarį čia gimusios, per vasarą paskui motiną eilute plaukinėjusios, šimtus žmonių pakrantėse mačiusios, bet neprijunkusios, nepasitikinčios. Duoną godžiai ryja, plačiais snapais gaudydamos plūduriuojančius trupinius.

— Jos labai alkanos, — girdžiu balsą.

Užpakaly prie krūmo stovi berniukas, gal devynerių, ir jaunas šuo, juodmargis kud-

liukas. Šuniukas neramiai žiūri į antį, lenda į krūmą, paskui pamažu iškiša apysmailį snukį, vėl išlenda ir vizgina uodega. Gal kviečia vandeninius draugystėn, o gal tikrina piktų norų neturįs.

— Ar nori numesti joms duonos?

Berniukas šypsosi ir ištiesia ranką. Prieina prie pat vandens ir atsivėdėjęs nusviedžia.

Antys skubiai paplaukėja tolyn, bet netrukus sustoja, pasisukinėja ir vėl grįžta prie duonos.

— Jau valgo! Kiek daug jų čia!

Jis suskaito dvidešimt penkias, o aš dvidešimt šešias... Sunku skaičiuoti, nes jos plaukinėja, sukinėjasi, maišosi... sparnai raibuoja, kaklai linguoja, uodegos šmykščioja...

Vaikas sumurdo rankas į kišenes. Duonos daugiau nebeturime.

— Joms turi būti labai šalta, ar ne? Radijas sakė, kad snigs. Jos sušals.

— Nesušals. Jos papratusios. O kai pasidarys peršalta, galės nulėkti kur šilčiau.

— Į Floridą?

— Galbūt.

Jis padaužo bato užkulniu žemę.

— Bet jų kojoms tai labai šalta, o!

— Ne, nešalta. Jų kojos ne tokios kaip mūsų. Šalčio nesibijo.

— Tikrai? O rytoj jos dar bus čia?

— Manau, kad bus.

— Tai aš atnešiu joms duonos. Man jų labai gaila.

— Gerai. Tu atnešk. Ir aš atnešiu. Joms patiks.

— Jos geros antytės, gražios. Aš jas myliu.

Ore pradeda lakioti mažytės sniegulaitės. Kaip mažos muselės.

— Kokios mažos sniegulės, — sako vaikas.

— Dar neužaugo. Jos yra sniegulių vaikai.

— Sniegulių vaikai! — jis juokiasi.

Antys dar tebegrobsto duoną. Vaikas sėdasi ant rąstagalio pavandenį. Šuniukas tupia ant žemės, vėl pašoka, pažiūri į savo pono veidą, pavizguojuoja uodega, paskui vėl pritupia.

Sniegulės pradeda kristi tankiau. Kelios užsikabina šuniukui ant baltų gaurų, kitos krinta berniukui ant paraudusių nosies, tuojau pat ištirpamos.

Vaikas ir šuniukas neatitraukia akių nuo ančių.

* * *

Šaltas pirmasis lapkričio sekmadienis. Žvarbus vėjas visus įtikinėja, kad jau laikas vilkintis kailinius, jei nenori sustipėti į kaulą. Plačia Kalifornijos gatve traukia iš visų pusių retai matoma publika: maži ir didoki vaikai, lydimi tėvo, motinos ar abiejų. Smagiai lipa cementiniais Kelly mokyklos laiptais, grūdasi pro sunkiai praveriamas duris, skubina salėn, ieškosi neužimtų vietų,

10 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, NOVEMBER 19, 1955

kad galėtų susėsti visi kartu eilėje: mama, tėtis, dukterys ir sūnūs...

Dar toli iki vaidinimo pradžios, bet jau salė pusiau pilna. Daugiausia vaikai. Vieni ramiai sėdi suoluose, šalia tėvų. Mergaitės papurenusios šventadieniškas sukneles, berniukai rimtai įrėmę smakrus į naujus kaklaryšius. Kiti žvalgosi, nerimsta.

— Mama, va ten Nijolė, mano draugė. Aš eisiu ten!

— Aš noriu eiti pas Vytą. Jis sėdi va ten...

— Labas, ponai! Su visa šeimyna, kaip matau?

— Nori visi. Pernai buvo, tai taip jiems patiko...

— Kiek tau, mažyte, metų?

— Ketveli.

— Kaip tavo Rūta užaugo! Būčiau nepažinusi.

— Čia ne Rūta, bet Milda. Rūta jau mane praaugo...

— Kaip tas laikas bėga... Rodos, kada čia tik tokia pupa...

Už rankų susiėmusios, vaikštinėja suolų tarpais mažosios mergytės, droviai juokiasi. Rimtosios nesijudina iš suolų. Sėdi tiesiog kaip stabukai ir seka visus didelėmis akimis. Šviesos keletą kartų blyksteli. Žada pradėti vaidinimą.

Bet praėjus dar minutei — nepradeda. Mažieji žiūrovai tuojau išreiškia savo nekantrumą plodami. Nereikia ir stebėtis: juk jau laukė teatro visus metus. Visų akys ant uždangos. Vos ji tik krusteli, plojimai pasmarkėja ir dar smarkiau sugriaudžia, kai, jai prasiskleidus, pasirodo spalvotos dekoracijos.

Scenoje čulba paukščiai. Plojimai nutyla. Visi klausosi susikauptę. Kas čia tik bus?

Scenoje darosi visokie dyvai. Juokingas kepėjas valgo ketverius pusryčius, jo išdykęs sūnelis sugalvoja visokių klastų kaimyno kalvio Marytei...

Vaikai žiūri, stebisi, visa siela persikėlė į vaizduotės pasaulį. O jau ramučiai, o mandagūs! Nereiklūs, nekritiški. Ar bereikia geresnės publikos?

Jie džiaugiasi, gailisi, pyksta... Linksmi juokiasi, kai po mišką juokingai šokinėja kiškiai ir voveraitė...

Antrame veiksmo jau jų simpatijos aiškios. Palinksta į gerųjų žmonių pusę, tvirtai nusiato prieš neteisinguosius.

— Kur nuėjo Marytė? Ar nematėte, vaikučiai? — klausia susirūpinęs kalvis publikos.

— Ten, ten!! — rodo ir šaukia iš pirmųjų suolų.

— Ar neišduosite manęs? — vėl klausia jis.

— Neišduosime, ne! — tvirtai šaukia iš visų suolų.

Trečiame veiksmo visi mažieji žiūrovai pasidaro teisėjais. Jie pasižada mauroti ir būbauti, kai tik išgirsia scenoje netiesą kalbant.

— Mūūū, būūū! — gėdina jie melagi.

Pagaliam patys prisizada nemeluoti, tiesą mylėti.

Įdomūs dalykai dedasi ir šiapus uždangos.

Vienur mažiulė, dar kojomis grindų nesiekianti, staiposi per pryšakinių galvas, pagaliau

klaupiasi ant savo krėslo ir, užsikvėpusi ant pryšakinės atramos, įremia išplėstas akis į sceną... Kitur trys bernužėliai nerimsta sėdynėse, pamatę zuikius: ir juokiasi, ir kumšiši vienas kitą, ir kojomis trenpena... Aiškiai matyti, norėtusi ir jiems zuikiais pašokuoti... Užpakaly mažytė žiūrovė kartas nuo karto šnibžda:

— Mama, o ką ji dabar pasakė? O ką ji dabar sakė?

Jai atrodo, kad kai kada artistės pertyliai kalba. O taip norėtusi viską išgirsti, norėtusi ir jai suprasti, kodėl staiga visi suklinka juoku...

Pagaliam negailestinga uždanga paskutinį kartą paslepia scenoje visus: bloguosius, kurie pasitaisė, geruosius, kurie toliau laimingai gyvena...

— Nu, ar patiko? Ar buvo įdomu? — klausinėja mamos, tėtės ir pažįstami.

— O, labai, labai! Patiko, patiko! — užtikrina visi.

Šypsosi tėvai, žiūrėdami į linksmas, žibančias mažųjų akis. O vaikai linksmi: skruostai rausta, akys gyvos, judrios, lūpos nepaliaudamos čiauškia, pasakoja, kaip ten buvo, kas geriausiai patiko...

Ir vėl tuščia salė. Visi išvaikščiojo. Juk ir išalkta ir pavargta — skubu namo. Namie bus dar daugiau kalbos, aiškinimosi, juokimosi, prisiminimų...

O kada vėl susirinks? Ar turės laukti vėl metus?

Kas matė ano sekmadienio vaikų džiaugsmą ir sekė jų sceną užburtą elgesį, tam širdis džiaugėsi ir skaudėjo. Džiaugėsi, kad mažiesiems suteikta malonumo, palinksminta jų širdelės. Bet liūdėjo, kad to palinksmavimo taip maža, taip reta. Vieną kartą metuos? Argi tai gana?

Tėvai ir motinos, kurie aną vakarą matė džiaugsmingas akutes, nepraleis jau nė vieno vaidinimo savo vaikams. Juk taip greitai jie užauga... Taip greitai prabėga vaikiškas susižavėjimas, nekaltas tikėjimas pasakų vaidiniais. O iš scenos taip lengva palenkti jauną sielą gėriui ir grožiui ir lietuviškam žodžiui...

Visi laukiame kito vaikų teatro.

CHICAGO SVARIAUSIAS IR MODERNISKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas,
Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.

FR 6-3922 LA 3-9719

Apie naujus filmus

I Am a Camera

Šiame filme vaizduojamas į Vokietiją emigravusio jauno rašytojo gyvenimas, prasidėjęs 1930 m.

Kaip ir daugumos rašto žmonių, taip ir šio pradedančio kūrėjo kelias į laimėjimus dygliais klotas. Jo pirmoji knyga nesusilaukė pasisekimo ir neišpirkta gulė knygynuose bei sandėliuose.

Jis blaškosi, ieško naujų išpūdžių, stengiasi rasti kelią, kuris net atrodo į akligatvį išėjęs.

Gyvena skolose. Už kėlių valandų Naujieji Metai, bet jis niekur nesiruošia eiti, nes neturi pinigų. Nieks neužkvietė, neturi nė pas ką.

Bet štai ateina draugas, išsiveda į naktinį klubą, kur susipažįsta su dainininke. Ji taip pat nelaiminga emigrantė, ją mylimasis tik paliko, paėmęs pinigus.

Jiedu susidraugauja, gyvena kartu, džiaugiasi, vargsta, atsiskiria. Po eilės metų rašytojų klube sutinka ją, tapusią... rašytoja. Vėl susidraugauja.

Toks yra trumpas turinys, kuris nėra naujas. Tačiau filmui reikia numatyti teigiamą įvertinimą kritikų, gal net pasisekimą žiūrovuose. Todėl, kad veikalas įdomiai surežisuotas, pilnas netikėtumų, nors ir gyvenimiškas, vykusiai nutrauktas.

Labai gera pagrindinė artistė Julie Harris, vaizduojanti dainininke, tapusią žymia rašytoja. Kaip moteris ji — vėjo pamušalas. Pirmą vakarą kabinaisi prie tik sutiktojo rašytojo, tarsi meilės smūgį būtų gavusi. Savo saldumu išsisukalioja iš kebliausių padėčių, į nieką nekreipia dėmesio ir visur randa jai naudingą išeitį. Ji paskirtį, kaip artistė, atlieka pasigėrėtina gerai. Net galima sakyti, sukuria charakterį, kuris turi spalvą ir vietą. Ekrane ji juda taip laisvai, kad net pamiršti matąs vaidinimą. Jos balsas taip pat labai įdomus ir jo niuansai meistriškai valdomi.

Rašytojas (Lawrance Harvey) taip pat geras. Vyras praktiškesnis, protingesnis, bet pakliuvęs į jaunos ir gražios moters spinduliavimą jam neatsilaiko ir kiekvieną su ja kovą pralaimi.

Iš šio filmo išėjęs gali apie jį pagalvoti. Norisi pagalvoti ir paieškoti priežasčių, kodėl taip vyko, kaip būtų, jei tas ar anas dalykas būtų kitoks. Trumpai tariant — filmas yra geras. Žibintas

Duona ir įvairias skanias
balkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA

3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: Clifffside 4-6376

Pristatome į visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

GRADINSKAS

KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografai,
lempos, baterijos, antenos.

J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

SAUGUS BALDU PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS
DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas

R. ŠERĖNAS

4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS

AUTOMOBILIS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ISTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai,
transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinai, Firestone padangos,
baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136

M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį COMPLETE AUTO SERVICE

4542-44 SO. WESTERN AVENUE

Tel.: Clifffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityres mechanikas
turis moderniausių įrengimus, gerai ir
nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo
taip pat sureguliuoja motora, kad tau
piau naudotų benzina ir alyva. Jis šioje
srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu
būsime patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00,
o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6234 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET

CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET

CHICAGO 8, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

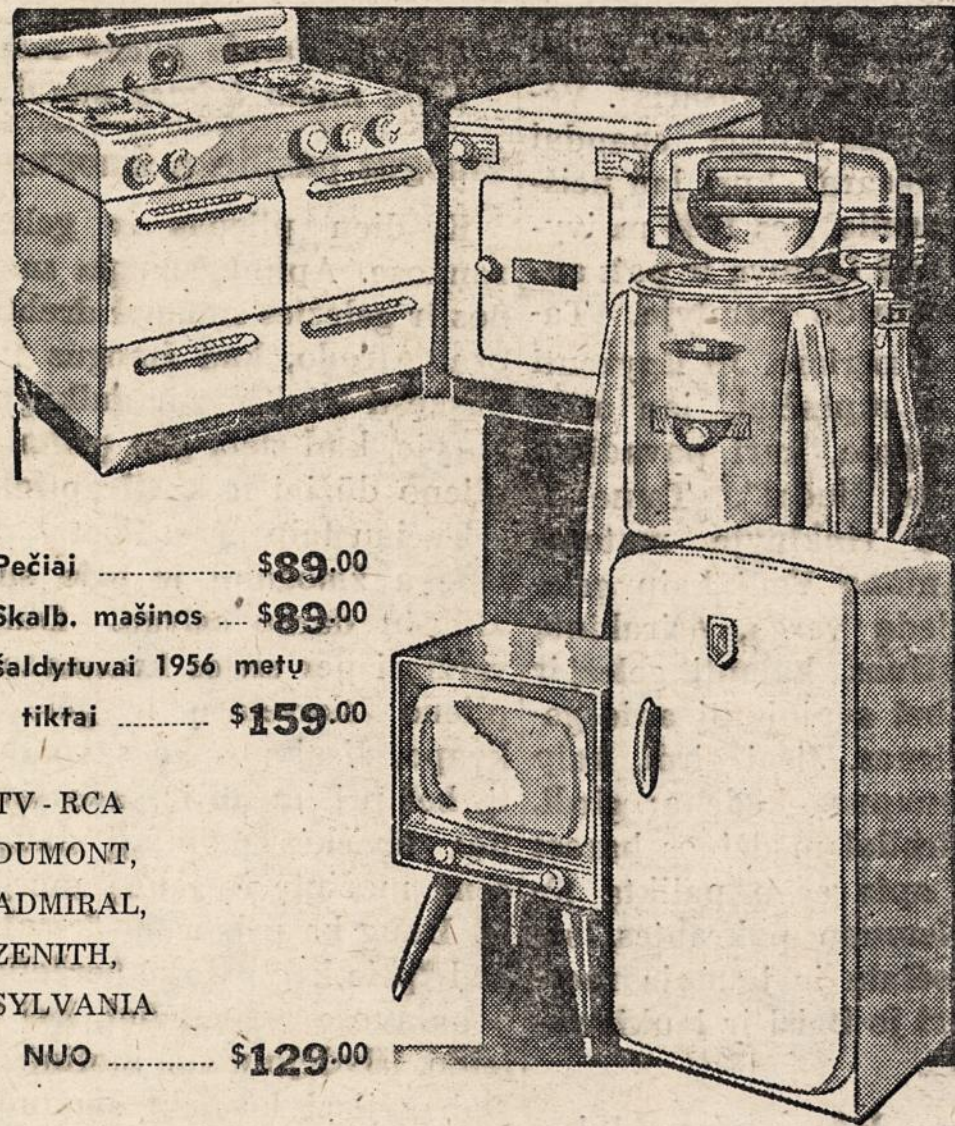
1800 SOUTH HALSTED STREET

CHICAGO 2, ILLINOIS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Rakandų yra visur, bet naujausio stiliaus baldus, be sugadinimų, brokų — rasite pas mus. Kainos be užprašymo ir išmokėjimai be finansų kompanijų.

KIEKVIENAS PIRKĖJAS ŠI MĖNESI GAUNA 14 DALIŲ IMPORTUOTĄ KAVOS SERVIŽĄ DOVANAI

Pečiai \$89.00

Skalb. mašinos \$89.00

Šaldytuvai 1956 metų
tikslai \$159.00

TV - RCA

DUMONT,

ADMIRAL,

ZENITH,

SYLVANIA

NUO \$129.00

Išmokėjimai iki 2 metų. Visos prekės 1956 metų modelio.

SEKMADIENIAIS NESKAITOME TAKSŲ.

Gazo šildymo pečiai: Moore, Siegler ir kiti.

FURNITURE CENTER, I N C.

3224 So. Halsted Street

Victory 2-4226

VEDĖJAS JUSTAS LIEPONIS

Atidaryta pirm., ketv. 9-9:30, kitomis dienomis 9-6. Sekmad. 10-5 val.

Geležinių žiedų vergas

Antanas Venys

Skundžiamasi, kad knygų mažai kas skaito: neturi laiko, noro ir nemato reikalo. Mažiausiai skaitomi poezijos kūriniai. Atrodo, kad jau neapsimoka poezijos knygos leisti ir rašyti. Bet praktikoje taip baisiai nėra: beveik kas savaitę išėina po naują knygą! Taip rodo metinė knygų statistika, todėl per daug nusiminti nėra reikalo.

Autoriai rašo, o leidėjai leidžia. Ir kaip nerašysi, jei žmogaus sieloje prisirenka tiek sukaupto skausmo, svajonių ir širdgėlos. Ir visa tai lyg veržte veržiasi, kad būtų popieriuje išlieta. Reikia rašyti, kad turėtum sielos ramybę.

Vienos širdies darbai

Antanas Venys turi širdį ir moka rašyti. Jisai jau rašė prieš keliolika metų: apdainavo savo gimtuosius Plokščius, Lekėčių miškus ir Vilkijos-Nemuno pakrantes. Tada viską surašė ir 1928 m. išleido savo pirmąjį eilėraščių rinkinį "Jau nos svajonės", o 1934 m. jau išėjo "Žydintis pavasaris". Vėliau paruošė knygą spaudai "Karšta vasara", kuri jau neišvydo pasaulio, nes 1944 m. įvykiai sukretė Lietuvą ir pats autorius atsirado tremtyje. Tačiau jisai nerimo. Jo išgyventi vargai ir rūpesčiai, jau atžymėti knygoje, kuri pavadinta "Geležiniai žiedai". Tame 50 eilėraščių rinkinyje matome poetą Antaną Venį kaip geležinių žiedų vergą, prirakintą prie mašinos, kalantį geležį ir plieną, bet svajojantį apie gegužės dienas. Jisai girdi, kaip saulė pumpurą kedena; girdi, kaip žvirbliai medžiuos baras; svajoja apie savo paliktą tėvynę, Nemuno pakrantes, senąją močiutę ir jaunąją mergelę, kuri jo ilgisi ir laukia sugrįžtant...

Skausmo dainos atgarsiai

Sakoma, kad skausmas ir vienvė girdo dainą. Tai matyti ir iš A. Venio eilėraščių rinkinio. Norint turėti supratimą, kaip jisai pergyvena savo dienas, lyg prirakintas prie plieno mašinos, reikalinga paskaityti keletą jo parašytų ištraukų. Nežymėsiu antraščių ir knygos puslapių, tai bus greičiau ir paprasčiau. Štai kaip jisai atsiliepia apie savo darbą fabrike:

*Širdyje žiedai geležiniai,
Ir žemė dega man po kojų,*

*Tekinu geležį ir plieną, —
Už lango sausis ar gegužis.
Ir taip be galo ir kasdiena...*

arba:

*Girdžiu pro mašinų ratų dūžimą —
Ir vyturį ir Alpių sniegą tirpsiant.
Ir mašina darau kitą mašiną
Paskutiniam šalčiui mirštant.*

arba:

*Sukas mašinų ratai,
Ir plienas plieną karmo,
Bet žiedų nešimato,
Už geležinių vartų.*

o toliau:

*Bėga laukais gegužis
Ir pievas pienėms barsto.
Mašinos staugia, užia
Ir vario plokštės vartos.*

Toliau poetas skundžiasi:
*Širdimi audros rieda...
Vistiek plėšiuos už vartų.
Ir pirmąją purieną
Bučiuosiu šimtą kartų.*

Taip pasiilgęs pavasario, jis skundžiasi:

*Būtų sunku be galo, be krašto,
Kad pavasario per sienas ne-
jaustum.
Prie mašinos skleidžias žiedai
ir raštas,
O Floridoje vasara rausta...*

Tačiau svajonės baigiasi, kai prisimena apie duoną kasdieninę ir akyse mato savo konvejerį, apie kurį taip pasisako:

*Konvejeris be galo suvytas ir
supintas,
Ir visos mano dienos, prie ratų
prirakintos.*

Ir taip slenka ir bėga, geležinių žiedų vergo, dienos, apie kurias jisai pats sako:

*Sunkūs dunda plieno ratai,
Bėga mano laimės metai...*

Žmogus pasilieka žmogumi

Kasdien plienas ir geležis rankose. Aplink staugia mašinos ir geležies smūgiai drebina orą. Atrodo, kad žmogus turi paskęsti triukšmo ir dulkių sukūryje, kad sielą gali pribaugti plieno dūžiai ir kurti aplinka.

Tačiau taip nėra. Poetas pasilieka žmogumi ir prie sunkiausių darbo sąlygų. Daina veržiasi per sielos kraštus tarp plieno skeveldrų ir geležies kvapo. Jisai apsako savo buitį, bet prisimena ir savo tėvynę: tėviškės paliktąjį dangų, seną močiutę ir jauną mergelę. Daug ką prisimena ir sako, kad "prie kelio verkė berželiai, o kalnuose akmenėliai, kai išleido, išlydėjo mane motinėle". Dabar jisai kasnakt sapnuoja savo gimtąjį Nemunėlį, prie kurio krantų jisai buvo gimęs ir užaugęs:

*Tyčiai bėga Nemunėlis
Neša vargą didį:
O šalis Žaliųjų Rūtų
Rūpestėliais žydi.*

Toks yra Antanas Venys savo išleistoje eilėraščių knygoje, kuri pavadinta "Geležiniai žiedai". Ją išleido leidykla Nemunas Chicagoje.

12 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, NOVEMBER 19, 1955

Geležis ir plienas, kurie kasdien maišo protą ir jausmus, būt gerai, kad vieną dieną baigtųsi. Kad galėtume laimingi sugrįžti prie savo mielojo Nemunėlio, o savo širdgėlai iš-

reikšti pavartojo tokį posmą:
*Gal būt ir gerai, kad galva būt
tuščia,
Ir kad būt svetima žmogaus
ŠIRDŽIAI KANČIA...
Antanas Gintneris*

Žieminis išpardavimas

DRABUŽIŲ, BALTINIŲ, PATALYNĖS,
RANKŠLUOSČIŲ

PIGIAU KAIP KITUR
LIETUVIŠKOJE KRAUTUVĖJE

Joseph's Dry Goods Store
3218 So. Halsted Street

DIDELIS PASIRINKIMAS VYRAMS,
MOTERIMS IR VAIKAMS: marškinių,
kojinių, nosinių, darbo kelnų; suknelių,
skarelių, baltinių; antklodžių, paklodžių, užvalkalų ir kitko.

LIETUVIŠKI REKORDAI

Po \$1.00 vienas

Tu, Lietuva, Tu Mano ir Dru-Lia Pupų Dėdės ir Dėdienės duetas
Kai Aš Turėjau ir Kam Šeri Žirgelį—duetas Vanagaitis ir Olšauskas
Našlaitės Kapas ir Griuvėsių Gėlė Pupų Dėdės ir Dėdienės duetas
Dzūkų Dzyvai ir Zanavykų Prašmatnybės—polkos Lietuviškas Orkestras
Jonelio Polka ir Dariau Lyseles—solo Saukevičius ir Orkestras
Marcinkonių Polka ir Virginia Polka Lietuviškas Orkestras
Kanarkų Fokstrotas ir Nutilk, Širdie—tango—solo Šabaniauskas
Mano Gītara—tango ir Saulėtas Rytas—lėtas valsas—solo Šabaniauskas
Paskutinis Sekmadienis—tango ir Vyrai Užkim—fokstrotas—solo Šabaniauskas
Tykiai, Tykiai ir Visur Tylą—solo Babravičius
Christmas Favorites, 16 populiariausių Kalėdinių giesmių
viename lėto grojimo rekorde \$1.00.

Po \$1.50 vienas

Subatos Vakarėli ir Žemaitiška Liaudies Daina Švedo Choras
Apie Palvą Arklį ir Kikilis Švedo Choras
Aviža Prašė ir Nudavė Dukrelę—solo Marijošius
Meilė Tėvynės Nemari ir Sesele, Negerai—duetas
Zvaigždėlės ir Temsta Dienelė—duetas Motekaitienė ir Kalvaitytė
Barkarolė ir Sutemo — duetas Motekaitienė ir Kalvaitytė
Cigonės ir Nokturnas — duetas Motekaitienė ir Kalvaitytė
Alutis ir Sausmas Budriūno Vyrų Kvartetas
Tėvynei ir Subatos Vakarėli Budriūno Vyrų Kvartetas
Klumpės ir Į Kovą Budriūno Vyrų Kvartetas
Valsas ir Žvakė ir Plaštakė Budriūno Vyrų Kvartetas

Gražios Kalėdinės Lietuviškos Atvirutės su vokeliais po 10c.,
12 už \$1.00. Kalėdinės amerikoniškos atvirutės 24 už \$1.00. Siunčiame ir paštu. Pinigus atsiųskite kartu su užsakymu.

Rekordai siunčiami ir paštu į kitas valstybes ir į kitus Amerikos miestus. Prisiuntimas ir supakavimas Amerikoje \$1.00, į Kanadą \$2.00, kitur atitinkamai brangiau. Pinigus reikia prisiųsti kartu su rekordų užsakymu. COD rekordų nesučiame.

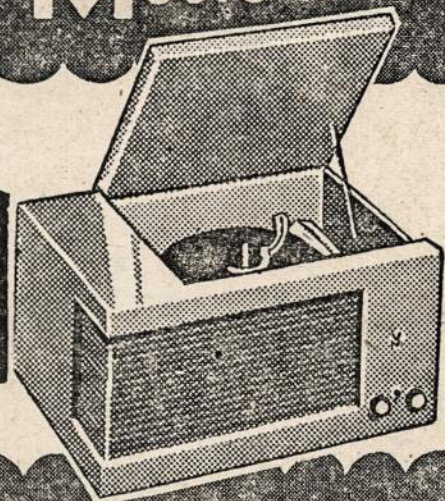
JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

Voice of Music

at

SOLTIS

V-M 1285 has 2 speakers, luxury
furniture style.

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 West 51st Street HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS